

Suvestinė redakcija nuo 2023-11-20

Nutarimas paskelbtas: TAR 2022-10-12, i. k. 2022-20735

LIETUVOS BANKO VALDYBA

NUTARIMAS DĖL DALYVAVIMO MOKĖJIMO SISTEMOJE TARGET-LIETUVOS BANKAS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2022 m. spalio 11 d. Nr. 03-150
Vilnius

Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

1. Patvirtinti Dalyvavimo mokėjimo sistemoje TARGET-LIETUVOS BANKAS taisykles (pridedama).
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2023 m. kovo 20 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-169](#), 2022-11-10, paskelbta TAR 2022-11-14, i. k. 2022-22871

Valdybos pirmininko pavaduotoja,
pavaduojanti Valdybos pirmininką

Asta Kuniyoshi

DALYVAVIMO MOKĖJIMO SISTEMOJE TARGET-LIETUVOS BANKAS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Taikymo sritis

Dalyvavimo mokėjimo sistemoje TARGET-LIETUVOS BANKAS taisyklių (toliau – Taisyklės) I skyriuje išdėstytomis sąlygomis reglamentuojami santykiai tarp Lietuvos banko ir jo TARGET-LIETUVOS BANKAS dalyvių. Taisyklių II–VII skyriuose nurodytos sąlygos taikomos, jei dalyviai pasirenka ir jiems suteikiama viena ar daugiau šiuose skyriuose aprašytų sąskaitų. I–VII skyriuose išdėstytos taisyklės bendrai vadinamos „suderintomis taisyklėmis“ arba „Taisyklėmis“.

2. Priedai

1. Taisyklių sudedamoji dalis yra šie priedai:
 - 1 priedas. Lėšų pervedimo nurodymų apdorojimo techninės specifikacijos;
 - 2 priedas. TARGET kompensavimo schema;
 - 3 priedas. Nuomonių dėl gebėjimų ir šalies pavyzdinės sąlygos;
 - 4 priedas. Veiklos tęstinumo ir nenumatytų atvejų procedūros;
 - 5 priedas. TARGET veikimo tvarkaraštis;
 - 6 priedas. Įkainių sąrašas;
 - 7 priedas. Informacijos saugumo valdymo ir veiklos tęstinumo valdymo reikalavimai;
 - 8 priedas. Apibrėžtys.
2. Esant prieštaravimui arba kurio nors priedo ir Taisyklių nuostatų turinio neatitikčiai, vadovaujamosi Taisyklių nuostatomis.

3. Bendras TARGET aprašymas

1. TARGET teisiškai yra sudaryta kaip mokėjimo sistemų darinys, susidedantis iš visų TARGET komponento sistemų, iš jų kiekviena pagal Direktyvą 98/26/EB įgyvendinančius nacionalinės teisės aktus yra laikoma „sistema“.

2. TARGET apima mokėjimo eurai sistemas, kuriose atsiskaitoma centrinio banko pinigais, teikiamos centrinio likvidumo valdymo, realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų už mokėjimus ir IS atsiskaitymų paslaugos ir galima atlikti mokėjimus, susijusius su vertybinių popierių ir momentinių mokėjimų atsiskaitymais.

3. TARGET suteikia:

- a) pagrindines lėšų sąskaitas (PLS) atsiskaitymams už centrinio banko operacijas;
 - b) realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų specialiąsias lėšų sąskaitas (RLAA SLS) didelės vertės realaus laiko atskiriesiems atsiskaitymams ir subsąskaitas, jei to reikia išorinės sistemos (IS) atsiskaitymams;
 - c) T2S specialiąsias lėšų sąskaitas (T2S SLS) mokėjimams, kai tai susiję su vertybinių popierių atsiskaitymu;
 - d) TIPS specialiąsias lėšų sąskaitas (TIPS SLS) momentiniams mokėjimams;
 - e) šias sąskaitas IS atsiskaitymui: i) RLAA IS technines sąskaitas; ii) IS garantijų fondų sąskaitas; ir iii) TIPS IS technines sąskaitas.
4. Kiekviena sąskaita TARGET-LIETUVOS BANKAS identifikuojama unikaliu sąskaitos

numeriu, kurį sudaro Taisyklių 1 priedo 2 punkte aprašyti elementai.

4. Prisijungimo kriterijai

1. Šie subjektai, esant jų prašymui, turi teisę tapti TARGET-LIETUVOS BANKAS dalyviais:

- a) Europos Sąjungoje arba Europos ekonominėje erdvėje (EEE) įsteigtos kredito įstaigos, įskaitant, kai jos veikia per Europos Sąjungoje arba EEE įsteigtą filialą;
- b) ne EEE įsteigtos kredito įstaigos, jeigu jos veikia per Europos Sąjungoje arba EEE įsteigtą filialą;
- c) valstybių narių nacionaliniai centriniai bankai (NCB) ir Europos centrinis bankas (ECB), jei šio punkto a ir b papunkčiuose nurodytiems subjektams netaikomos Europos Sąjungos Tarybos arba valstybių narių pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutarties) 65 straipsnio 1 dalies b punktą, 75 straipsnį arba 215 straipsnį priimtos ribojančios priemonės, kurių įgyvendinimas, Lietuvos banko nuomone, informavus ECB, yra nesuderinamas su sklandžiu TARGET veikimu.

2. Lietuvos bankas gali savo nuožiūra dalyviais pripažinti šiuos subjektus:

- a) valstybių narių centrinės ar regioninės valdžios išdo departamentus;
- b) valstybių narių valstybinio sektoriaus subjektus, turinčius teisę tvarkyti klientų sąskaitas;
- c) taip pat: i) Europos Sąjungoje arba EEE įsteigtas investicines įmones, įskaitant, kai jos veikia per Europos Sąjungoje arba EEE įsteigtą filialą; ir ii) ne EEE įsteigtas investicines įmones, jeigu jos veikia per Europos Sąjungoje arba EEE įsteigtą filialą;
- d) IS valdančius ir kaip šių sistemų valdytojai veikiančius subjektus; ir
- e) kredito įstaigas arba bet kuriuos šio punkto a–d papunkčiuose išvardytus subjektus, jeigu abiem atvejais jie yra įsteigti šalyje, su kuria Europos Sąjunga yra sudariusi pinigų susitarimą, leidžiantį bet kuriam tokiam subjektui dalyvauti Europos Sąjungos mokėjimo sistemose pagal šiame susitarime nustatytas sąlygas, jei šalyje taikomas atitinkamas teisinis režimas prilygsta atitinkamiems Europos Sąjungos teisės aktams.

5. Prašymo pateikimo procedūra

1. Norėdamas tapti TARGET-LIETUVOS BANKAS dalyviu, tinkamas subjektas, kaip apibrėžta 4 punkto 1 papunktyje, arba subjektas, kurį Lietuvos bankas gali priimti pagal 4 punkto 2 papunktį, turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) įrengti, valdyti, eksploatuoti ir stebėti IT infrastruktūrą, reikalingą prisijungti prie TARGET-LIETUVOS BANKAS, ir užtikrinti jos saugumą bei turėti galimybę teikti jai lėšų pervedimo nurodymus. Besikreipiantys dalyviai tam atlikti gali pasitelkti trečiąsias šalis, bet patys išlieka atsakingi;

b) atlikti Lietuvos banko pateiktus testus;

c) jei jis teikia prašymą dėl RLAA SLS, T2S SLS arba TIPS SLS, jis taip pat turi turėti atidarytą arba Lietuvos bankas turi jam atidaryti PLS;

d) pateikti nuomonę dėl gebėjimų Taisyklių 3 priede pateikta forma, jei Lietuvos bankas dar negavo tokioje nuomonėje dėl gebėjimų pateiktinos informacijos ir pareiškimų kitomis aplinkybėmis;

e) 4 punkto 1b papunktyje ir 4 punkto 2c papunkčio ii dalyje nurodyti subjektai turi pateikti nuomonę dėl šalies Taisyklių 3 priede pateikta forma, jeigu Lietuvos bankas dar negavo tokioje nuomonėje dėl šalies pateiktinos informacijos ir pareiškimų kitomis aplinkybėmis;

f) jei pareiškėjas kreipiasi dėl TIPS SLS, privalo laikytis SEPA momentinio kredito pervedimo (SCT *Inst*) schemas, pasirašydamas SEPA momentinio kredito pervedimo laikymosi susitarimą;

g) jei pareiškėjas kreipiasi dėl TIPS IS techninės sąskaitos, pateikti įrodymų, kad Europos mokėjimų tarybai buvo pateiktas patvirtinimo raštas, kuriame nurodoma, kad jis ketina būti SCT *Inst* atitinkančiu kliringo ir atsiskaitymo mechanizmu (CSM).

2. Pareiškėjai kreipiasi į Lietuvos banką pridėdami bent šiuos dokumentus (informaciją):

- a) užpildytas Lietuvos banko pateiktas pastoviųjų duomenų rinkimo formas;

b) nuomonę dėl gebėjimų, jei to reikalauja Lietuvos bankas, ir nuomonę dėl šalies, jei to reikalauja Lietuvos bankas;

c) jei pareiškėjas kreipiasi dėl TIPS SLS, įrodymus, kad jis laikosi SCT *Inst* schemas;

d) jei pareiškėjas kreipiasi dėl TIPS SLS atsiskaitymo procedūros taikymo, įrodymus, kad jis pateikė Europos mokėjimų tarybai atskleidimo raštą, įrodantį ketinimą būti SCT *Inst* reikalavimus atitinkančiu CSM;

e) jei pareiškėjas paskiria mokėjimo tarpininką, įrodymus, kad mokėjimo tarpininkas sutiko atlikti šią funkciją.

3. Pareiškėjai, kurie jau yra TARGET dalyviai ir kreipiasi dėl naujos sąskaitos, kaip aprašyta: i) III skyriuje (RLAA SLS); ii) IV skyriuje (T2S SLS); iii) V skyriuje (TIPS SLS); iv) VI skyriuje (RLAA IS techninė sąskaita); ir (arba) v) VII skyriuje (TIPS IS techninė sąskaita), šio punkto 1 ir 2 papunkčių nuostatų laikosi ta apimtimi, kiek tai aktualu naujai sąskaitai, dėl kurios kreipiamasi.

4. Lietuvos bankas taip pat gali paprašyti bet kokios papildomos informacijos, kurią laiko būtina priimti sprendimui dėl prašymo atidaryti TARGET sąskaitą.

5. Lietuvos bankas atmeta prašymą dalyvauti, jei:

a) pareiškėjas nėra tinkamas subjektas, kaip apibrėžta 4 punkto 1 papunktyje, arba subjektas, kurį Lietuvos bankas gali priimti pagal 4 punkto 2 papunktį;

b) netenkinami vienas ar keli šio punkto 1 papunktyje numatyti dalyvavimo reikalavimai; ir (arba)

c) remiantis Lietuvos banko vertinimu, toks dalyvavimas keltų grėsmę bendram TARGET-LIETUVOS BANKAS ar bet kurios kitos TARGET komponento sistemos stabilumui, patikimumui ir saugumui arba kliudytų Lietuvos bankui atlikti savo uždavinius, kaip apibrėžta Lietuvos banko įstatyme bei Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statute, arba atsargumo sumetimais laikomas keliančiu riziką.

6. Lietuvos bankas per vieną mėnesį nuo dienos, kai gavo prašymą tapti TARGET-LIETUVOS BANKAS dalyviu, besikreipiančiam dalyviui raštu praneša savo sprendimą dėl prašymo. Jei Lietuvos bankas, remdamasis šio punkto 4 papunkčiu, prašo papildomos informacijos, jis savo sprendimą praneša per mėnesį nuo dienos, kai šią informaciją gavo iš pareiškėjo. Esant neigiamam sprendimui, nurodomos prašymo atmetimo priežastys.

6. Dalyviai

1. Dalyviai, kurie nėra IS, turi bent vieną Lietuvos banko atidarytą PLS, taip pat gali turėti vieną ar daugiau Lietuvos banko atidarytų RLAA SLS, T2S SLS ir (arba) TIPS SLS.

2. IS, taikančioms RLAA IS atsiskaitymo procedūras arba TIPS IS atsiskaitymo procedūrą, taikomos atitinkamai Taisyklių šiame skyriuje ir VI skyriuje arba VII skyriuje nustatytos sąlygos. Jos gali turėti vieną ar daugiau PLS, T2S SLS ir, išimtiniais atvejais ir Lietuvos bankui pritarus, vieną ar daugiau RLAA SLS, išskyrus atvejus, susijusius su momentinių mokėjimų atsiskaitymu pagal SCT *Inst* schemą. Jei IS turi RLAA SLS arba T2S SLS, ji taip pat turi bent vieną Lietuvos banko jam atidarytą PLS. Jei IS turi vieną ar daugiau PLS arba RLAA SLS arba T2S SLS, taip pat taikomos šių Taisyklių atitinkamų skyrių nuostatos.

7. Kitų subjektų, išskyrus dalyvį, prieiga prie dalyvio sąskaitos

1. Kiek tai techniškai įmanoma, dalyvis gali suteikti prieigą prie savo TARGET sąskaitų vienam ar daugiau savo paskirtų subjektų lėšų pervedimo nurodymams pateikti ir kitiems veiksams atlikti.

2. Tais atvejais, kai lėšų pervedimo nurodymus pateikia arba lėšas gauna šio punkto 1 papunktyje nurodyti dalyvio paskirti subjektai, laikoma, kad tokius nurodymus pateikė arba lėšas gavo pats dalyvis.

3. Dalyvis yra saistomas tokių lėšų pervedimo nurodymų ir bet kokių kitų veiksmų, kurių imasi šio punkto 1 papunktyje nurodytas subjektas ar subjektai, neatsižvelgiant į to dalyvio ir tokio subjekto sutartinių ar kitokių susitarimų turinį ar bet koki jų nesilaikymą.

8. Apmokestinimas

1. Lietuvos bankas identifikuoja apmokestinamus elementus pagal Taisyklių 6 priedą ir kiekvieną iš jų priskiria dalyviui, iš kurio kilęs tas apmokėtinas elementas.

2. Bet koks mokestis, mokėtinas už IS pateiktą lėšų pervedimo nurodymą arba jos gautą lėšų pervedimą, neatsižvelgiant į tai, ar ji naudoja RLAA IS atsiskaitymo procedūras, ar RLAA SLS, imamas tik iš tos IS.

3. Apmokestinami elementai, atsiradę dėl 7 punkte nurodytų paskirtųjų subjektų, taip pat centrinių bankų, veikiančių dalyvio vardu, veiksmų, priskiriami dalyviui.

4. Lietuvos bankas išrašo atskiras sąskaitas faktūras dalyviui už atitinkamas paslaugas, aprašytas: i) Taisyklių III skyriuje (RLAA SLS); ii) IV skyriuje (T2S SLS); iii) V skyriuje (TIPS SLS); iv) VI skyriuje (RLAA IS techninė sąskaita); ir (arba) v) VII skyriuje (TIPS IS techninė sąskaita).

5. Lietuvos bankas nusirašo mokestį pagal kiekvieną sąskaitą faktūrą tiesiogiai debetuodamas dalyvio turimą PLS, išskyrus atvejus, kai dalyvis paskyrė kitą TARGET dalyvį (kuris gali būti TARGET-LIETUVOS BANKAS arba kitos komponento sistemos dalyvis) kaip mokėjimų tarpininką ir nurodė Lietuvos bankui debetuoti to mokėjimų tarpininko PLS. Toks nurodymas neatleidžia dalyvio nuo pareigos apmokėti kiekvieną sąskaitą faktūrą.

6. Kai yra paskirtas mokėjimų tarpininkas, dalyvis Lietuvos bankui pateikia įrodymus, kad mokėjimų tarpininkas sutiko atlikti tą funkciją.

7. Šiame punkte kiekviena išorinė sistema vertinama atskirai, net jei dvi ar daugiau iš jų yra valdomos to paties juridinio asmens, nepriklausomai nuo to, ar IS yra apibrėžta kaip sistema Direktyvoje 98/26/EB. IS, kuri nėra apibrėžta kaip sistema Direktyvoje 98/26/EB, identifikuojama kaip IS pagal šiuos kriterijus: a) yra formalus susitarimas, pagrįstas sutartimi arba teisės aktais, pvz., dalyvių ir sistemos valdytojo susitarimas; b) joje numatyta daugiašalė narystė; c) joje galioja bendros taisyklės ir standartizuoti susitarimai; d) ji skirta dalyvių mokėjimų ir (arba) vertybinių popierių tarpuskaitai, įskaitymui ir (arba) apmokėjimui atlikti.

9. Apmokestinimo grupės

1. Dalyvio prašymu Lietuvos bankas sukuria apmokestinimo grupę, kad jos nariai galėtų pasinaudoti mažėjančia kainodara, taikoma RLAA SLS. Apmokestinimo grupę gali sudaryti tik tai pačiai bankų grupei priklausantys RLAA SLS turėtojai iš vienos ar daugiau TARGET komponentų sistemų.

2. RLAA SLS turėtojo prašymu Lietuvos bankas įtraukia arba pašalina tą RLAA SLS turėtoją iš apmokestinimo grupės, kuri gali būti TARGET-LIETUVOS BANKAS arba bet kurioje kitoje TARGET komponento sistemoje. RLAA SLS turėtojas, prieš pateikdamas tokį prašymą, apie jį informuoja visus kitus apmokestinimo grupės narius.

3. Į apmokestinimo grupę įtrauktiems RLAA SLS turėtojams sąskaitos faktūros išrašomos atskirai, kaip nustatyta 8 punkte.

10. Lietuvos banko ir dalyvio įsipareigojimai

1. Lietuvos bankas teikia Taisyklių II–VII skyriuose aprašytas paslaugas, kai dalyvis pasirinko ir jam buvo suteikta sąskaita, kaip nurodyta šiuose skyriuose. Jei Taisyklės ar teisės aktai nenustato kitaip, kad įvykdytų savo pareigas pagal Taisykles, Lietuvos bankas naudoja visas pagrįstai įmanomas priemones, negarantuodamas rezultato.

2. Lietuvos bankas yra paslaugų pagal šias Taisykles teikėjas. 3 lygio NCB veikimas ir neveikimas laikomi Lietuvos banko veikimu ir neveikimu, už kuriuos jis prisiima atsakomybę pagal šio skyriaus 22 punktą. Dalyvavimas, remiantis šiomis Taisyklėmis, nesukuria sutartinių santykių tarp dalyvių ir 3 lygio NCB, kai bet kuris iš jų veikia kaip 3 lygio NCB. Nurodymai, pranešimai arba informacija, kuriuos dalyvis gauna iš TARGET arba siunčia į ją dėl paslaugų, teikiamų pagal šias Taisykles, laikomi gautais iš Lietuvos banko arba nusiųstais į Lietuvos banką.

3. Dalyvis moka Lietuvos bankui mokesčius pagal šio skyriaus 8 punktą.

4. Dalyvis užtikrina, kad jis yra techniškai prisijungęs prie TARGET-LIETUVOS BANKAS pagal Taisyklių 5 priede nustatytą TARGET veikimo tvarkaraštį. Šis įsipareigojimas gali būti įvykdytas per šio skyriaus 7 punkte nurodytą paskirtą subjektą.

5. Dalyvis Lietuvos bankui pareiškia ir užtikrina, kad jo pareigų pagal Taisyklės vykdymas nepažeidžia jokio jam taikomo įstatymo, reglamento, poįstatyminio teisės akto ar kito jį įpareigojančio susitarimo.

6. Dalyvis sumoka taikytinus žyminius mokesčius ar kitus dokumentų mokesčius arba rinkliavas, jei taikytina, taip pat bet kurias kitas išlaidas, kurias jis patiria atidarydamas, tvarkydamas ar uždarydamas savo TARGET sąskaitą.

11. Bendradarbiavimas ir keitimasis informacija

1. Vykdydami savo pareigas ir naudodamiesi savo teisėmis pagal Taisyklės, Lietuvos bankas ir dalyviai glaudžiai bendradarbiauja, kad užtikrintų TARGET-LIETUVOS BANKAS stabilumą, patikimumą ir saugumą. Jie vienas kitam teikia visą informaciją ar dokumentus, susijusius su atitinkamų savo pareigų vykdymu ir su naudojimusi atitinkamomis teisėmis pagal Taisyklės, nepažeisdami banko paslapties įsipareigojimų.

2. Lietuvos bankas įkuria ir palaiko sistemos pagalbos tarnybą, skirtą padėti dalyviams kilus su sistemos veikimu susijusiems sunkumams.

3. Naujausia informacija apie kiekvienos paslaugos veiklos būklę pateikiama TARGET informacinėje sistemoje (TIS) ECB interneto svetainės specialiaame tinklalapyje.

4. Lietuvos bankas gali perduoti sistemai svarbius pranešimus dalyviams transliaciniu pranešimu arba, jei tokių priemonių nėra, bet kuriomis kitomis tinkamomis ryšio priemonėmis.

5. Dalyviai laiku atnaujiną esamas pastoviųjų duomenų rinkimo formas ir pateikia naujas pastoviųjų duomenų rinkimo formas Lietuvos bankui. Dalyviai patikrina su jais susijusios informacijos, kurią Lietuvos bankas įveda į TARGET-LIETUVOS BANKAS, tikslumą.

6. Dalyvis suteikia įgaliojimus Lietuvos bankui perduoti 3 lygio NCB bet kokią su dalyviais susijusią informaciją, kurios gali reikėti 3 lygio NCB, pagal 3 lygio NCB ir Eurosistemos centrinių bankų (Eurosistemos CB) susitarimus, reglamentuojančius 3 lygio NCB teikiamas paslaugas.

7. Dalyviai nedelsdami informuoja Lietuvos banką apie visus savo teisinių gebėjimų pasikeitimus ir atitinkamų teisės aktų pakeitimus, darančius poveikį klausimams, išdėstytiems su jais susijusioje nuomonėje dėl šalies, kaip nustatyta Taisyklių 3 priede pateiktose pavyzdinėse sąlygose.

8. Lietuvos bankas gali bet kuriuo metu prašyti atnaujinti ar iš naujo pateikti 5 punkto 1d ir 1e papunkčiuose nurodytas nuomones dėl šalies ar gebėjimų.

9. Dalyviai nedelsdami informuoja Lietuvos banką apie su jais susijusį įsipareigojimų nevykdymą arba apie tai, kad jiems taikomos krizių prevencijos priemonės ar krizių valdymo priemonės, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/59/ES¹ arba bet kuriuose lygiaverčiuose taikytinuose teisės aktuose.

12. Atlygis už sąskaitas

1. Už PLS, SLS ir subsąskaitas atlyginama taikant 0 proc. palūkanų normą arba palūkanų normą už naudojimąsi indėlių galimybe, taikant tą dydį, kuris yra mažesnis, išskyrus atvejus, kai jos naudojamos:

a) privalomosioms atsargoms laikyti;

b) atsargų pertekliui laikyti;

c) Vyriausybės indėliams, kaip apibrėžta Gairių (ES) 2019/671 (ECB/2019/7)² 2 punkto 5 papunktyje, laikyti.

Privalomųjų atsargų atveju atlyginimo už laikomas atsargas apskaičiavimą ir mokėjimą reglamentuoja Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2531/98³ ir Europos Centrinio Banko reglamentas

¹ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 190).

² 2019 m. balandžio 9 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2019/671 dėl nacionalinių centrinių bankų vidaus turto ir įsipareigojimų valdymo operacijų ECB/2019/7 (OL L 113, 2019 4 29, p. 11).

³ 1998 m. lapkričio 23 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2531/98 dėl Europos Centrinio Banko privalomųjų atsargų reikalavimo taikymo (OL L 318, 1998 11 27, p. 1).

(EB) 2021/378 (ECB/2021/1).

Atsargų pertekliaus atveju atlyginimo už laikomas atsargas apskaičiavimą ir mokėjimą reglamentuoja Sprendimas (ES) 2019/1743 (ECB/2019/31)⁴.

Vyriausybės indėlių atveju atlyginimą už šių indėlių laikymą reglamentuoja nuostatos, susijusios su šiais Vyriausybės indėliais, kaip nustatyta Gairių (ES) 2019/671 (ECB/2019/7) 4 straipsnyje.

2. Už vienos nakties likučius, laikomus TIPS IS techninėje sąskaitoje arba RLAA IS techninėje sąskaitoje, skirtoje IS atsiskaitymo procedūrai D, ir garantiniams fondams, įskaitant tuos, kurie laikomi IS garantinio fondo sąskaitoje, atlyginama taikant palūkanų normą už naudojimąsi indėlių galimybe.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

13. Sąskaitų valdymas

1. Dalyviai stebi ir valdo savo sąskaitose esantį likvidumą pagal Taisyklių 5 priede nustatytą TARGET veikimo tvarkaraštį bei bent kartą per dieną atlieka sandorių lygmens suderinimą. Šią prievolę gali vykdyti šio skyriaus 7 punkte nurodytas paskirtasis subjektas.

2. Sąskaitoms suderinti dalyviai naudoja Lietuvos banko numatytas priemones, konkrečiai tos dienos sąskaitos išrašą, kuris pateikiamas kiekvienam dalyviui. Šią prievolę gali vykdyti šio skyriaus 7 punkte nurodytas paskirtasis subjektas.

3. Dalyviai nedelsdami informuoja Lietuvos banką tuo atveju, jei atsiranda neatitikimų, susijusių su bet kuria iš jų sąskaitų.

14. Privalomosios atsargos

1. Dalyvio, kuriam taikomas privalomųjų atsargų reikalavimas, prašymu Lietuvos bankas pažymi vieną ar daugiau PLS arba SLS, priklausančių tam dalyviui TARGET-LIETUVOS BANKE, kaip sąskaitas privalomųjų atsargų reikalavimams įvykdyti.

2. Siekiant įvykdyti privalomųjų atsargų reikalavimus, kai taikytina dalyviui, atsižvelgiama į visų to dalyvio Lietuvos banke turimų ir tuo tikslu pažymėtų sąskaitų dienos pabaigos likučių sumą.

15. Žemutinė ir viršutinė likvidumo ribos

1. Dalyvis savo PLS arba SLS gali nustatyti žemutinę ir viršutinę likvidumo ribas.

2. Dalyvis gali pasirinkti gauti pranešimą, jei peržengiama žemutinė arba viršutinė riba. Be to, PLS arba RLAA SLS atveju dalyvis gali pasirinkti, kad ribų peržengimo atveju būtų inicijuojamas taisyklėmis grindžiamas likvidumo pervedimo nurodymas.

3. Atsiskaitant už likvidumo pervedimo nurodymą, netikrinama, ar buvo peržengta žemutinė arba viršutinė likvidumo riba.

16. Sąskaitų stebėsenos grupė

1. PLS turėtojas gali sukurti vieną ar daugiau sąskaitų stebėjimo grupių, kad galėtų stebėti kelių PLS arba SLS likvidumą, ir tampa bet kurios sąskaitų stebėsenos grupės, kurią jis sukuria, vadovaujančia šalimi.

2. Dalyvis gali pridėti bet kurią iš savo PLS ar SLS, atidarytas TARGET-LIETUVOS BANKE arba bet kurioje kitoje TARGET komponento sistemoje, į vieną ar daugiau sąskaitų stebėjimo grupių ir tokiu būdu tapti tos sąskaitos stebėsenos grupės nariu. Sąskaitų stebėsenos grupės narys gali bet kuriuo metu inicijuoti savo sąskaitos pašalinimą iš tos sąskaitų stebėsenos grupės. Prieš pridėdamas sąskaitą į sąskaitų stebėsenos grupę arba prieš pašalindamas sąskaitą iš tos grupės, dalyvis apie tai informuoja sąskaitų stebėsenos grupės vadovaujančią šalį.

3. Tik sąskaitų stebėsenos grupės vadovaujanti šalis turi galimybę peržiūrėti visų sąskaitų, įtrauktų į tą sąskaitų stebėsenos grupę, likučius.

⁴ 2019 m. spalio 15 d. Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2019/1743 dėl atlyginimo už laikomą atsargų perteklių ir tam tikrus indėlius (ECB/2019/31) (OL L 267, 2019 10 21, p. 12).

4. Vadovaujanti šalis gali panaikinti sąskaitų stebėsenos grupę ir prieš panaikindama apie tai informuoja kitus sąskaitų stebėsenos grupės narius.

17. Lėšų pervedimo nurodymų priėmimas ir atmetimas

1. Dalyvių pateikti lėšų pervedimo nurodymai yra laikomi Lietuvos banko priimtais, jei:
 - a) pervedimo pranešimas atitinka Taisyklių 1 priede aprašytus TARGET techninius reikalavimus;
 - b) pranešimas atitinka Taisyklių 1 priede aprašytas formatavimo taisykles ir sąlygas;
 - c) pranešimas yra patikrintas dėl Taisyklių 1 priede apibrėžto dvigubo įrašo;
 - d) tais atvejais, kai mokėtojo dalyvavimas buvo sustabdytas, kiek tai susiję su jo sąskaitos (-ų) debetavimu, arba gavėjo dalyvavimas buvo sustabdytas, kiek tai susiję su jo sąskaitos (-ų) kreditavimu, buvo gautas aiškus sustabdyto dalyvio CB sutikimas;
 - e) tais atvejais, kai lėšų pervedimo nurodymas atliekamas kaip RLAA IS atsiskaitymo procedūros dalis, dalyvio sąskaita įtraukiama į atsiskaitymų banko sąskaitų grupę, kurios prašo ta IS, kaip nustatyta VI skyriaus 1 punkto 7 papunktyje; ir
 - f) tuo atveju, kai atsiskaitymas tarp sistemų yra RLAA IS atsiskaitymo procedūrų dalis, atitinkama IS yra atsiskaitymo tarp sistemų susitarimo dalis, kaip nustatyta VI skyriaus 9 punkte.
2. Lietuvos bankas nedelsdamas atmeta lėšų pervedimo nurodymą, kuris neatitinka šio punkto 1 papunktyje nustatytų sąlygų. Lietuvos bankas informuoja dalyvį apie kiekvieną lėšų pervedimo nurodymo atmetimą, kaip nustatyta Taisyklių 1 priede.

18. Lėšų pervedimo nurodymų įtraukimas į sistemą ir jų neatšaukiamumas

1. Pagal Direktyvos 98/26/EB 3 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį ir 5 straipsnį, Lietuvos Respublikos atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatymo 4 straipsnio 3 dalies bei 7 straipsnio 1 ir 6 dalių nuostatas laikoma, kad:
 - a) visi lėšų pervedimo nurodymai, išskyrus šio punkto 1b, 1c ir 1d papunkčiuose numatytus atvejus, laikomi įtrauktais į TARGET-LIETUVOS BANKAS ir neatšaukiami tuo momentu, kai debetuojama atitinkamo dalyvio TARGET sąskaita;
 - b) momentinio mokėjimo nurodymai laikomi įvestais į TARGET-LIETUVOS BANKAS ir neatšaukiamais tuo momentu, kai atitinkamos lėšos rezervuojamos dalyvio TIPS SLS arba jo TIPS IS techninėje sąskaitoje;
 - c) operacijų, už kurias atsiskaitoma T2S SLS ir kurios atitinka du atskirus pervedimo nurodymus, atveju:
 - i) laikoma, kad tokie pervedimo nurodymai, išskyrus nurodytus šio papunkčio ii dalyje, įtraukiami į TARGET-LIETUVOS BANKAS tuo momentu, kai jie T2S platformos paskelbiami suderinamais su T2S techninėmis taisyklėmis, ir tampa neatšaukiami tuo momentu, kai T2S platformoje operacijai suteikiamas statusas „atitinka“;
 - ii) operacijose, kuriose dalyvauja vienas dalyvaujantis centrinis vertybinių popierių depozitoriumas (CVPD), turintis atskirą gretinimo komponentą, kai pervedimo nurodymai yra tiesiogiai siunčiami tam dalyvaujančiam CVPD, kad būtų sugretinami tame atskirame komponente, laikoma, kad tokie pervedimo nurodymai įtraukiami į TARGET-LIETUVOS BANKAS tuo momentu, kai jie to dalyvaujančio CVPD paskelbiami suderinamais su T2S techninėmis taisyklėmis, ir tampa neatšaukiami tuo momentu, kai T2S platformoje operacijai suteikiamas statusas „atitinka“. Šioje ii dalyje nurodytas dalyvaujančių CVPD sąrašas paskelbtas ECB interneto svetainėje;
 - d) lėšų pervedimo nurodymai, susiję su RLAA IS atsiskaitymo procedūromis, laikomi įtrauktais į debetuojamos sąskaitos TARGET komponento sistemą tuo momentu, kai ta TARGET komponento sistema juos priima ir jie tampa neatšaukiami tuo momentu.
2. Šio punkto 1 papunkčio taikymas neturi jokios įtakos bet kokioms IS taisyklėms, kurios nustato įtraukimo į IS momentą ir (arba) šiai IS pateiktų pervedimo nurodymų neatšaukiamumą nuo momento, ankstesnio nei atitinkamų IS pervedimo nurodymų įtraukimo į atitinkamą TARGET komponento sistemą momentas.
3. Į algoritmą įtraukti lėšų pervedimo nurodymai negali būti atšaukti algoritmo veikimo laikotarpiu.

19. Veiklos tęstinumo ir nenumatytų atvejų procedūros

1. Kai neįprastas išorės ar bet koks kitas įvykis paveikia TARGET sąskaitų operacijas, taikomos Taisyklių 4 priede apibrėžtos veiklos tęstinumo ir nenumatytų atvejų procedūros.

2. Išskirtinėmis aplinkybėmis TARGET veikimo tvarkaraštis gali būti pakeistas, tokiu atveju Lietuvos bankas informuos dalyvius.

3. Išskirtinėmis aplinkybėmis IS gali pateikti Lietuvos bankui prašymą pakeisti TARGET veikimo tvarkaraštį.

4. Įvykus šio punkto 1 papunktyje nurodytiems įvykiams, Eurosisistema nustato sprendimą nenumatytais atvejais. Prisijungimas prie sprendimo nenumatytais atvejais ir naudojimasis juo gali būti atliktas dalyvio prašymu ir yra privalomas šiais atvejais:

a) dalyviams, kuriuos Lietuvos bankas laiko svarbiais, ir dalyviams, kurie atsiskaito už labai svarbias operacijas, kaip nustatyta IV priede;

b) nuo 2025 m. kovo 21 d. visoms IS ir visiems RLAA SLS turėtojams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

20. Saugumo reikalavimai

1. Kad apsaugotų savo sistemas nuo neteisėtos prieigos ir naudojimo, dalyviai įgyvendina atitinkamas saugumo kontrolės priemones. Dalyviai išimtinai patys atsako už savo sistemų konfidencialumo apsaugą, vientisumą ir prieinamumą.

2. Dalyviai nedelsdami informuoja Lietuvos banką apie bet kokius su saugumu susijusius incidentus savo techninėse infrastruktūrose ir tam tikrais atvejais apie su saugumu susijusius incidentus, kurie įvyksta trečiųjų šalių paslaugų teikėjų techninėse infrastruktūrose. Lietuvos bankas gali paprašyti išsamesnės informacijos apie incidentą ir rekomenduoti dalyviui imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias tokio įvykio pasikartojimui.

3. Lietuvos bankas visiems dalyviams ir (arba) dalyviams, kuriuos Lietuvos bankas laiko svarbiais, gali nustatyti papildomus saugumo reikalavimus, ypač dėl kibernetinio saugumo ar sukčiavimo prevencijos.

4. Dalyviai pateikia Lietuvos bankui: i) nuolatinę prieigą prie patvirtinimo apie tai, kad jie laikosi pasirinkto tinklo paslaugų teikėjo (TPT) galutinio taško saugumo reikalavimų; ir ii) kasmet savo TARGET savarankiško sertifikavimo dokumentą, kaip reikalaujama pagal jų turimų sąskaitų rūšis ir kaip paskelbta Lietuvos banko interneto svetainėje ir ECB interneto svetainėje anglų kalba.

5. Lietuvos bankas įvertina dalyvio savarankiško sertifikavimo dokumentą (dokumentus), kuriame (kuriuose) nurodoma, kokių lygmeniu dalyvis laikosi kiekvieno iš reikalavimų, nurodytų TARGET savarankiško sertifikavimo reikalavimuose. Šie reikalavimai išvardyti Taisyklių 7 priede.

6. Lygmuo, kuriuo dalyvis laikosi TARGET savarankiško sertifikavimo reikalavimų, didėjančio griežtumo seka priskiriamas tokioms kategorijoms: visiškai atitiktis, mažareikšmė neatitiktis arba esminė neatitiktis. Taikomi tokie kriterijai: visiškai atitiktis pasiekama, kai dalyviai atitinka 100 % reikalavimų; mažareikšmė neatitiktis – tai atvejis, kai dalyvis atitinka mažiau nei 100 %, bet ne mažiau kaip 66 % reikalavimų, ir esminė neatitiktis, kai dalyvis atitinka mažiau nei 66 % reikalavimų. Jei dalyvis įrodo, kad konkretus reikalavimas jam netaikomas, priskiriant kategorijai laikoma, kad jis atitinkamą reikalavimą atitinka. Dalyvis, kuris nepasiekia visiškos atitikties, pateikia veiksmų planą, nurodydamas, kaip jis ketina pasiekti visišką atitiktį. Lietuvos bankas informuoja atitinkamas priežiūros institucijas apie tokio dalyvio atitikties statusą.

7. Jei dalyvis atsisako suteikti nuolatinę prieigą prie patvirtinimo apie tai, kad jis laikosi savo pasirinkto TPT galutinio taško saugumo reikalavimų, arba nesuteikia TARGET savarankiško sertifikavimo dokumento, dalyvio atitikties lygmuo priskiriamas esminės neatitikties kategorijai.

8. Lietuvos bankas kasmet pakartotinai įvertina dalyvių atitiktį reikalavimams.

9. Lietuvos bankas dalyviams, kurių atitiktis buvo įvertinta kaip mažareikšmė arba esminė neatitiktis, gali taikyti šias poveikio priemones didėjančia griežtumo tvarka:

a) sustiprinta stebėseną: dalyvis kas mėnesį pateikia Lietuvos bankui vyresniojo vadovo pasirašytą ataskaitą apie pažangą, padarytą sprendžiant neatitikties problemą. Dalyvis papildomai

moka 1 000 Eur mėnesinę baudą už kiekvieną paveiktą sąskaitą. Ši poveikio priemonė gali būti taikoma tuo atveju, jei dalyvis antrą kartą iš eilės gauna mažareikšmės arba esminės neatitikties įvertinimą;

b) sustabdymas: dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS gali būti sustabdytas, esant 25 punkto 2b ir (arba) 2c papunkčiuose apibūdintoms aplinkybėms. Nukrypstant nuo 25 punkto, dalyviui apie tokį sustabdymą pranešama prieš tris mėnesius. Dalyvis už kiekvieną sustabdytą sąskaitą moka 2 000 Eur mėnesinį baudos mokestį. Ši poveikio priemonė gali būti taikoma tuo atveju, jei dalyvis antrą kartą iš eilės gauna esminės neatitikties įvertinimą;

c) nutraukimas: dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS gali būti nutrauktas, esant 25 punkto 2b ir (arba) 2c papunkčiuose apibūdintoms aplinkybėms. Nukrypstant nuo 25 punkto, dalyviui apie tokį nutraukimą pranešama prieš tris mėnesius. Dalyviui už kiekvieną nutrauktą sąskaitą taikomas papildomas 1 000 Eur baudos mokestis. Ši poveikio priemonė gali būti taikoma, jei dalyvis per tris mėnesius nuo sustabdymo Lietuvos bankui priimtinu būdu neištaisė esminės neatitikties.

10. Dalyviai, kurie leidžia trečiosioms šalims turėti prieigą prie savo TARGET sąskaitos, kaip numatyta šio skyriaus 7 punkte, ir dalyviai įregistravę adresuojamojo BIC turėtojus, kaip numatyta III skyriaus 2 punkte, sprendžia klausimą dėl rizikos, kylančios dėl tokios prieigos suteikimo, vadovaudamiesi šio punkto 1–9 papunkčiuose nurodytais saugumo reikalavimais.

21. Kompensavimo schema

Jei lėšų pervedimo nurodymas dėl techninių TARGET sutrikimų negali būti apmokėtas tą pačią darbo dieną, kurią jis buvo priimtas, Lietuvos bankas, vadovaudamasis Taisyklių 2 priede nustatyta specialia procedūra, atitinkamam dalyviui pasiūlo kompensaciją.

22. Atsakomybės taikymas

1. Vykdydami savo įsipareigojimus pagal šias Taisykles, Lietuvos bankas ir dalyviai vienas kito atžvilgiu yra susaistyti bendrąja pagrįsto rūpestingumo pareiga.

2. Lietuvos bankas savo dalyviams atsako sukčiavimo (įskaitant tyčinį nusižengimą, bet neapsiribojant juo) arba didelio neatsargumo atvejais dėl bet kokių nuostolių, atsiradusių eksploatuojant TARGET-LIETUVOS BANKAS. Paprasto neatsargumo atvejais Lietuvos banko atsakomybė apribojama dalyvio tiesioginiais nuostoliais, t. y. susijusios operacijos suma ir (arba) palūkanų už ją praradimu, išskyrus bet kokius netiesioginius nuostolius.

3. Lietuvos bankas neatsako už bet kokius nuostolius, atsirandančius dėl techninės infrastruktūros (įskaitant Lietuvos banko kompiuterių infrastruktūros, programų, duomenų, taikomųjų programų arba tinklų, bet jais neapsiribojant) sutrikimų ar gedimų, jei tokie sutrikimai ar gedimai atsiranda, nepaisant to, kad Lietuvos bankas įgyvendino tas priemones, kurios yra pagrįstai reikalingos siekiant apsaugoti tokią infrastruktūrą nuo sutrikimų ar gedimų bei pašalinti tokių sutrikimų ar gedimų pasekmes (į pastarąsias įtraukiant (bet neapsiribojant) Taisyklių 4 priede nurodytų veiklos tęstinumo ir nenumatytų atvejų procedūrų inicijavimą ir įvykdymą).

4. Lietuvos bankas neatsako:

a) už dalyvio sukeltų nuostolių dalį; arba
b) jei nuostoliai atsiranda dėl Lietuvos banko nekontroliuojamų išorinių įvykių (*force majeure*).

5. Nepaisant Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo nuostatų, šio punkto 1–4 papunkčiai taikomi tokia apimtimi, kad Lietuvos banko atsakomybė gali būti atmetama.

6. Lietuvos bankas ir dalyviai imasi visų pagrįstų ir praktiškų priemonių, kad būtų sumažinta bet kokia šiame punkte nurodyta žala ar nuostoliai.

7. Lietuvos bankas kai kuriuos arba visus savo įsipareigojimus pagal šias Taisykles gali pavesti savo vardu vykdyti trečiosioms šalims, ypač telekomunikacijų ar kitų tinklų paslaugų teikėjams arba kitiems subjektams, jei to reikia Lietuvos banko įsipareigojimams įvykdyti, arba jei tokia yra įprasta rinkos praktika. Lietuvos banko įsipareigojimas apribojamas tinkamu bet kokių tokių trečiųjų šalių parinkimu ir jų įgaliojimu, ir atitinkamai apribojama Lietuvos banko atsakomybė. Šiame papunktyje 3 lygio NCB nelaikomi trečiosiomis šalimis.

23. Įrodymai

1. Jei Taisyklėse nenustatyta kitaip, visi TARGET lėšų pervedimo nurodymai ir susiję pranešimai, tokie kaip debeto arba kredito patvirtinimai ar sąskaitos išrašai, tarp Lietuvos banko ir dalyvių siunčiami per atitinkamą TPT.

2. Lietuvos bankas arba atitinkamo TPT saugomi elektroniniai arba rašytiniai pranešimų įrašai priimami kaip Lietuvos banko apdorotų mokėjimų įrodymai. Išsaugotas elektronine forma arba išspausdintas atitinkamo TPT originalus pranešimas laikomas įrodymo priemone, neatsižvelgiant į originalaus pranešimo formą.

3. Jei sutrinka dalyvio ryšys su TPT, dalyvis naudoja kitas pranešimų perdavimo priemones, kaip susitarta su Lietuvos banku. Tokiais atvejais Lietuvos banko parengta išsaugota arba išspausdinta pranešimo versija turi tokią pačią įrodomąją vertę kaip ir originalus pranešimas, neatsižvelgiant į jo formą.

4. Lietuvos bankas saugo išsamius dalyvių pateiktų lėšų pervedimo nurodymų ir dalyvių gautų mokėjimų įrašus 10 metų nuo tų lėšų pervedimo nurodymų pateikimo ir mokėjimų gavimo su sąlyga, kad tokie išsamūs įrašai turi apimti mažiausiai penkerius metus bet kurio TARGET dalyvio, kuris, vadovaujantis Europos Sąjungos Tarybos arba valstybių narių priimtomis ribojančiomis priemonėmis, nuolat stebimas, atveju arba ilgesnį laikotarpį, jei to reikalauja specialūs reglamentai.

5. Paties Lietuvos banko registrai ir įrašai traktuojami kaip dalyvių bet kokių įsipareigojimų ir bet kokių faktų bei įvykių, kuriais remiasi šalys, įrodymo priemonės.

24. Trukmė, paprastas dalyvavimo nutraukimas ir sąskaitų uždarymas

1. Nepažeidžiant šio skyriaus 25 punkto, dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS yra neterminuotas.

2. Dalyvis, įspėjęs prieš 14 darbo dienų, jei su Lietuvos banku nesusitaria dėl trumpesnio įspėjimo laikotarpio, bet kuriuo metu gali nutraukti:

a) savo dalyvavimą TARGET-LIETUVOS BANKAS visa apimtimi, išskyrus atvejus, kai dalyvis yra įstaiga, kuriai taikomas Reglamento (ES) 2021/378 (ECB/2021/1) 1 straipsnis; tokiu atveju dalyvis ir toliau turi bent vieną PLS, kad įvykdytų taikytinus privalomųjų atsargų reikalavimus, su sąlyga, kad dalyvis ir toliau laikosi 4 ir 5 straipsnių reikalavimų;

b) vieną ar daugiau savo SLS, RLAA IS techninių sąskaitų ir (arba) TIPS IS techninių sąskaitų;

c) vieną ar daugiau savo PLS išskyrus atvejus, kai dalyvis yra įstaiga, kuriai taikomas Reglamento (ES) 2021/378 (ECB/2021/1) 1 straipsnis; tokiu atveju dalyvis ir toliau turi bent vieną PLS, kad įvykdytų taikytinus privalomųjų atsargų reikalavimus, su sąlyga, kad dalyvis ir toliau laikosi 4 ir 5 straipsnių reikalavimų.

3. Lietuvos bankas, įspėjęs prieš tris mėnesius, jei su atitinkamu dalyviu nesusitaria dėl kitokio įspėjimo laikotarpio, bet kuriuo metu gali nutraukti:

a) dalyvio dalyvavimą TARGET-LIETUVOS BANKAS visa apimtimi, išskyrus atvejus, kai dalyvis yra įstaiga, kuriai taikomas Reglamento (ES) 2021/378 (ECB/2021/1) 1 straipsnis; tokiu atveju dalyvis ir toliau turi bent vieną PLS, kad įvykdytų taikytinus privalomųjų atsargų reikalavimus, su sąlyga, kad dalyvis ir toliau laikosi 4 ir 5 straipsnių reikalavimų;

b) vieną ar daugiau dalyvio SLS, RLAA IS techninių sąskaitų arba TIPS IS techninių sąskaitų;

c) vieną ar daugiau dalyvio PLS, jeigu dalyvis ir toliau turi bent vieną PLS.

4. Nutraukus dalyvavimą, šio skyriaus 28 punkte nustatyti konfidencialumo įsipareigojimai dar galioja penkerius metus nuo dalyvavimo nutraukimo dienos.

5. Nutraukus dalyvavimą, Lietuvos bankas, vadovaudamasis šio skyriaus 26 punkto nuostatomis, uždaro visas atitinkamo dalyvio TARGET sąskaitas, išskyrus PLS, kurią dalyvis ir toliau turi pagal šio punkto 2a papunktį arba kurią Lietuvos bankas ir toliau teikia pagal šio punkto 3a papunktį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

25. Sustabdymas ir išimtinis dalyvavimo nutraukimas

1. Dalyvio dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS nutraukiamas arba sustabdomas nedelsiant, be išankstinio įspėjimo, jei įvyksta vienas iš šių įsipareigojimų nevykdymo įvykių:

a) iškeliamas nemokumo byla; ir (arba)

b) dalyvis nebeatitinka šio skyriaus 4 punkte nustatytų prisijungimo kriterijų.

Taikant šį papunktį, krizių prevencijos priemonių ar krizių valdymo priemonių ėmimasis, kaip tai nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/59/ES⁵, dalyvio atžvilgiu nėra automatiškai vertinamas kaip nemokumo bylos iškėlimas.

2. Lietuvos bankas gali be išankstinio įspėjimo nutraukti arba sustabdyti dalyvio dalyvavimą TARGET-LIETUVOS BANKAS, jei:

a) įvyksta vienas arba daugiau įsipareigojimų nevykdymo įvykių (kitų nei nurodyti šio punkto 1 papunktyje);

b) dalyvis iš esmės pažeidžia Taisyklių reikalavimus;

c) dalyvis neįvykdo esminio įsipareigojimo Lietuvos bankui;

d) dalyvis nebeturi galiojančio susitarimo su TPT dėl būtino prisijungimo prie TARGET;

e) įvyksta bet koks kitas su dalyviu susijęs įvykis, kuris, Lietuvos banko vertinimu, keltų grėsmę bendram TARGET-LIETUVOS BANKAS ar bet kurios kitos TARGET komponento sistemos stabilumui, patikimumui ir saugumui arba kuris kliudytų Lietuvos bankui atlikti savo uždavinius, kaip apibrėžta Lietuvos banko įstatyme bei Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statute, arba atsargumo sumetimais laikomas keliančiu riziką;

f) NCB sustabdo arba nutraukia dalyvio galimybę gauti dienos paskolą, įskaitant automatinį įkeitimą, pagal II skyriaus 13 punktą; arba

g) dalyvis yra pašalinamas arba kitaip nustoja būti vienos iš TPT uždaros vartotojų grupės nariu.

3. Priimdamas sprendimą pagal šio punkto 2 papunktį, Lietuvos bankas atsižvelgia, *inter alia*, į nevykdomų įsipareigojimų ar 2a–2c papunkčiuose nurodytų įvykių svarbą.

4. Tuo atveju, jei Lietuvos bankas sustabdo arba nutraukia dalyvio dalyvavimą TARGET-LIETUVOS BANKAS pagal šio punkto 1 arba 2 papunktį, Lietuvos bankas nedelsdamas apie tokį sustabdymą arba nutraukimą informuoja transliuodamas per informacijos ir kontrolės modulį (IKM) arba, jei tokios galimybės nėra, bet kuriomis kitomis tinkamomis ryšio priemonėmis, atitinkamą dalyvį, kitus CB ir dalyvius visose TARGET komponento sistemose. Laikoma, kad šį pranešimą pateikė atitinkamo dalyvio buveinės CB.

5. Kai dalyviai gauna pagal šio punkto 4 papunktį pateiktą pranešimą, laikoma, kad jie buvo informuoti apie dalyvio dalyvavimo TARGET-LIETUVOS BANKAS arba kitoje TARGET komponento sistemoje nutraukimą arba sustabdymą. Dalyviai padengia bet kokius nuostolius, kilusius dėl lėšų pervedimo nurodymo pateikimo dalyviams, kurių dalyvavimas sustabdytas arba nutrauktas, jei tas lėšų pervedimo nurodymas į TARGET-LIETUVOS BANKAS buvo įtrauktas gavus pranešimą.

26. Lietuvos banko atliekamas TARGET sąskaitų uždarymas nutraukus dalyvavimą

Lietuvos bankas, nutraukdamas dalyvavimą TARGET-LIETUVOS BANKAS pagal šio skyriaus 24 arba 25 punktą, uždaro atitinkamo dalyvio TARGET sąskaitas po to, kai apmokami arba grąžinami visi eilėje esantys lėšų pervedimo nurodymai ir buvo pasinaudota savo teisėmis į įkeitimą ir įskaitymą, kaip nurodyta šio skyriaus 27 punkte.

27. Lietuvos banko teisės į įkeitimą ir įskaitymą

1. Užtikrinant bet kokius esamus arba būsimus reikalavimus, kylančius iš šalių teisinių santykių, dalyvio esami ir būsimi teigiami balansai jo TARGET sąskaitose yra įkeičiami Lietuvos

⁵ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 190).

bankui:

a) dalyvio esami ir būsimi reikalavimai Lietuvos bankui, kylantys dėl teigiamo balanso TARGET sąskaitose, pervedami Lietuvos bankui kaip įkaitas užtikrinti bet kokius Lietuvos banko esamus ar būsimus reikalavimus dalyviui, kylančius iš reikalavimų. Toks įkaitas laikomas pateiktu vien dėl fakto, kad lėšos buvo įrašytos į dalyvio TARGET sąskaitas;

b) Lietuvos bankas turi kintamo dydžio įkeitimą dalyvio esamiems ir būsimiems kredito balansams jo TARGET sąskaitose, taip užtikrindamas bet kokius esamus ir būsimus reikalavimus, kylančius iš teisinių santykių tarp šalių.

2. Lietuvos bankas turi šio punkto 1 papunktyje nurodytą teisę, net jei jo reikalavimai yra tik sąlyginiai arba dar nesuėję jų terminas.

3. Dalyvis, veikdamas kaip TARGET sąskaitos turėtojas, patvirtina įkeitimo Lietuvos bankui, kuriame ta sąskaita buvo atidaryta, pateikimą; šis patvirtinimas yra įkeisto turto pateikimas Lietuvos bankui, numatytas pagal Lietuvos Respublikos teisę. Bet kokios sumos, sumokėtos į TARGET sąskaitą, kurios balansas yra įkeistas, vien dėl fakto, kad yra įmokėtos, yra neatšaukiamai be jokių apribojimų įkeistos kaip užtikrinimo priemonė, kad įsipareigojimai būtų visiškai įvykdyti.

4. Įvykus:

a) įsipareigojimų nevykdymo atvejui, nurodytam 25 punkto 1 papunktyje; ar

b) bet kuriam kitam įsipareigojimų nevykdymo atvejui arba įvykiui, nurodytam 25 punkto 2 papunktyje, dėl kurio buvo nutrauktas arba sustabdytas dalyvio dalyvavimas, nepaisant bet kokios nemokumo bylos iškėlimo dalyviui ir nepaisant dalyvio teisių perleidimo, teismo ar kitokio arešto arba kitokio dalyvio teisių pasikeitimo, visi dalyvio įsipareigojimai automatiškai ir tuoj pat vykdomi prieš terminą be išankstinio įspėjimo ir nereikalaujant išankstinio jokios kompetentingos institucijos patvirtinimo. Be to, dvišaliai dalyvio ir Lietuvos banko įsipareigojimai automatiškai įskaitomi tarpusavyje, o šalis, skolinga didesnę sumą, sumoka kitai šaliai skirtumą.

5. Lietuvos bankas, remdamasis šio punkto 4 papunkčiu, nedelsdamas praneša dalyviui apie bet koki įskaitymą po to, kai toks įskaitymas įvykdomas.

6. Lietuvos bankas gali be išankstinio įspėjimo debetuoti bet kurią dalyvio TARGET sąskaitą sumą, kurią dalyvis yra skolingas Lietuvos bankui, atsiradusia iš teisinių dalyvio ir Lietuvos banko santykių.

7. Šio punkto nuostatos nesukuria jokių teisių, įkeitimo, turto suvaržymo, pretenzijų ar užskaitos šių IS naudojamų TARGET sąskaitų atžvilgiu:

a) TARGET sąskaitų, naudojamų pagal IS atsiskaitymo procedūras pagal Taisyklių VI arba VII skyrių nuostatas;

b) TARGET sąskaitų, kurias IS turi pagal Taisyklių II–V skyrių nuostatas, kai tokiose sąskaitose laikomos lėšos nepriklauso IS, bet yra laikomos jų klientų vardu arba naudojamos lėšų pervedimo nurodymams apmokėti jų klientų vardu.

28. Konfidencialumas

1. Lietuvos bankas laiko konfidencialia visą neskelbtiną arba slaptą informaciją, įskaitant, kai tokia informacija yra susijusi su dalyviui, tos pačios grupės dalyviams ar dalyvio klientams priklausančia mokėjimų, technine arba organizacine informacija, išskyrus, kai dalyvis arba jo klientas pateikė rašytinį sutikimą atskleisti ją arba tokį atskleidimą leidžia, arba to reikalauja Lietuvos Respublikos teisė.

2. Nukrypdamas nuo šio punkto 1 papunkčio, dalyvis sutinka, kad informacija apie bet kokius veiksmus, kurių imtasi pagal šio skyriaus 25 punktą, nelaikoma konfidencialia informacija.

3. Nukrypdamas nuo šio punkto 1 papunkčio, dalyvis sutinka, kad Lietuvos bankas gali atskleisti TARGET-LIETUVOS BANKAS veikimo metu gautą su dalyviu, dalyviais iš tos pačios bankų grupės arba dalyvio klientais susijusią mokėjimų, techninę arba organizacinę informaciją:

a) kitiems CB arba trečiosioms šalims, kurios yra susijusios su TARGET-LIETUVOS BANKAS veikimu, kiek to reikia veiksmingam TARGET veikimui arba dalyvio ar jo bankų grupės padėties stebėjimui;

b) kitiems CB siekiant vykdyti analizę, reikalingą rinkos operacijoms, pinigų politikos funkcijoms, finansiniam stabilumui arba finansinei integracijai; arba

c) valstybių narių ir Europos Sąjungos prudencinės priežiūros, pertvarkymo ir sistemų priežiūros institucijoms, įskaitant CB, kiek to reikia jų viešosioms užduotims atlikti, su sąlyga, kad visais šiais atvejais atskleidimas neprieštarauja taikytinai teisei.

4. Lietuvos bankas neatsako už tokio pagal šio punkto 3 papunktį atlikto atskleidimo finansines ir komercines pasekmes.

5. Nukrypdamas nuo šio punkto 1 papunkčio ir jei dėl to netampa įmanoma tiesiogiai arba netiesiogiai identifikuoti dalyvį arba dalyvio klientus, Lietuvos bankas gali naudoti, atskleisti arba paskelbti informaciją apie dalyvio arba dalyvio klientų mokėjimus dėl statistikos, istorinių, mokslinių arba kitų tikslų vykdydamas savo viešąsias funkcijas arba kad kiti viešieji subjektai, kuriems informacija yra atskleista, galėtų vykdyti savo funkcijas.

6. Su TARGET2-LIETUVOS BANKAS veikimu susijusi informacija, prie kurios dalyviai turėjo prieigą, gali būti naudojama tik šiose Taisyklėse nustatytiems tikslams. Dalyviai tokią informaciją laiko konfidencialia, jei Lietuvos bankas aiškiai nepateikė rašytinio pritarimo ją atskleisti. Dalyviai užtikrina, kad bet kurios trečiosios šalys, kurias jie samdo kaip išorės išteklius, kurioms paveda užduotis, darančias įtaką arba galinčias daryti įtaką jų įsipareigojimų vykdymui pagal šias Taisykles, arba su kuriomis tokioms užduotims atlikti sudaro rangos sutartis, yra susaistytos šio punkto konfidencialumo reikalavimų.

7. Lietuvos bankas, kad atliktų lėšų pervedimo nurodymus, yra įgaliojamas apdoroti ir perduoti reikalingus duomenis tinklo paslaugų teikėjui TPT.

29. Duomenų apsauga, pinigų plovimo prevencija, administracinės ar ribojančios priemonės ir susiję klausimai

1. Laikoma, kad dalyviai žino ir laikosi visų savo įsipareigojimų, susijusių su teisės aktais, reglamentuojančiais duomenų apsaugą, ir atitinkamoms kompetentingoms institucijoms yra pajėgūs įrodyti, kad laikosi minėtų įsipareigojimų. Laikoma, kad dalyviai žino ir laikosi visų savo įsipareigojimų, susijusių su teisės aktais, reglamentuojančiais pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo, su padidėjusia platinimo rizika susijusios branduolinės veiklos ir branduolinių ginklų pristatymo sistemų plėtojimo prevenciją, ypač įgyvendindami atitinkamas priemones, susijusias su bet kokiais jų TARGET sąskaitose debetuojamais arba kredituojamais mokėjimais. Prieš užmezgdami sutartinius santykius su TPT, dalyviai taip pat užtikrina, kad jie yra informuoti apie jų pasirinkto TPT duomenų pakartotinio pateikimo politiką.

2. Dalyviai įgalioja Lietuvos banką gauti bet kokią su jais susijusią informaciją iš nacionalinių arba užsienio finansų ar priežiūros institucijų arba prekybos subjekto, jei tokia informacija reikalinga dėl dalyvio dalyvavimo TARGET-LIETUVOS BANKAS.

3. Dalyviai, veikdami kaip mokėtojo ar gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjai, laikosi visų reikalavimų, išplaukiančių iš jiems taikomų administracinių arba ribojančių priemonių, privalomų pagal Sutarties 75 arba 215 straipsnį, įskaitant reikalavimus pateikti pranešimus ir (arba) gauti kompetentingos institucijos sutikimą vykdyti operacijas. Be to:

a) kai Lietuvos bankas yra dalyvio, kuris yra mokėtojas, mokėjimo paslaugų teikėjas:

i) dalyvis pateikia reikalaujamą pranešimą arba gauna sutikimą centrinio banko, kuris pirmiausia privalo pateikti pranešimą arba gauti sutikimą, vardu ir pateikia Lietuvos bankui įrodymus apie pateiktą pranešimą arba gautą sutikimą;

ii) dalyvis neįtraukia lėšų pervedimo nurodymo pervesti lėšas į kito subjekto nei dalyvis sąskaitą į TARGET tol, kol negauna patvirtinimo iš Lietuvos banko, kad reikalaujamas pranešimas pateiktas arba gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas gavo sutikimą, arba toks sutikimas gautas to mokėjimo paslaugų teikėjo vardu;

b) kai Lietuvos bankas yra dalyvio, kuris yra gavėjas, mokėjimo paslaugų teikėjas, dalyvis pateikia reikalaujamą pranešimą arba gauna sutikimą centrinio banko, kuris pirmiausia privalo pateikti pranešimą arba gauti sutikimą, vardu ir pateikia Lietuvos bankui įrodymus apie pateiktą pranešimą arba gautą sutikimą.

Šiame 3 papunktyje terminai „mokėjimo paslaugų teikėjas“, „mokėtojas“ ir „gavėjas“ vartojami taikytinose administracinėse arba ribojančiose priemonėse nustatyta prasme.

30. Pranešimai

1. Išskyrus atvejus, kai šiose Taisyklėse nustatyta kitaip, visi pagal šias Taisykles reikalaujami arba leidžiami pranešimai siunčiami registruotu paštu, faksimiliniu ryšiu, elektroninėmis ryšio priemonėmis, jei dėl to sutarta abipusiu susitarimu, ar kitokiu rašytiniu būdu. Pranešimai, skirti Lietuvos bankui, pateikiami adresu: Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius, Lietuva, arba Lietuvos banko BIC adresu: LIABLT2X. Pranešimai, skirti dalyviui, siunčiami dalyvio adresu, faksu arba dalyvio BIC adresu, kuriuos jis kartkartėmis praneša Lietuvos bankui.

2. Siekiant įrodyti, kad pranešimas buvo išsiųstas, pakanka įrodyti, kad pranešimas buvo fiziškai arba elektroninėmis priemonėmis išsiųstas atitinkamam adresatui.

3. Visi pranešimai pateikiami lietuvių ir (arba) anglų kalba.

4. Dalyviai yra susaistyti visų Lietuvos banko formų ir dokumentų, kuriuos jie užpildė ir (arba) pasirašė, pateikę pagal šio punkto 1 ir 2 papunkčius ir kuriuos Lietuvos bankas pagrįstai mano gavęs iš dalyvių, jų darbuotojų ar atstovų, įskaitant (bet neapsiribojant) pastoviųjų duomenų rinkimo formas, kaip nurodyta 5 punkto 2a papunktyje, ir 11 punkto 5 papunktyje numatytą informaciją.

31. Sutartiniai santykiai su TPT

1. Tam, kad galėtų siųsti TARGET arba gauti iš TARGET nurodymus ar pranešimus, dalyviai:

a) sudaro sutartį su TPT pagal koncesijos sutartį su tuo TPT, kad nustatytų techninę jungtį su TARGET-LIETUVOS BANKAS; arba

b) prisijungia per kitą subjektą, kuris yra sudaręs sutartį su TPT pagal koncesijos sutartį su tuo TPT.

1a. Nuo 2026 m. kovo 21 d. dalyviai, kuriuos Lietuvos bankas laiko svarbiais, be šio punkto 1 papunktyje nurodytos techninės jungties, nenumatytų atvejų tikslais per antrąją TPT nustato antrą techninę jungtį su TARGET-LIETUVOS BANKAS 1 papunktyje nurodytomis sąlygomis. Antra techninė jungtis gali būti užtikrinta per antrojo TPT nedidelių apimčių „vartotojas programai“ (U2A) prieigą.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

2. Teisinius dalyvio ir TPT santykius išimtinai reglamentuoja jų sudarytos sutarties sąlygos.

3. TPT teiktinos paslaugos nėra Lietuvos banko TARGET atžvilgiu atliekamų paslaugų dalis.

4. Lietuvos bankas neatsako už jokių TPT (įskaitant jo direktorius, darbuotojus ir subrangovus) veiksmus, klaidas arba neveikimą ar už dalyvių pasirinktų trečiųjų asmenų, suteikiančių prieigą prie TPT tinklo, veiksmus, klaidas arba neveikimą.

32. Dalinio pakeitimo procedūra

Lietuvos bankas gali bet kuriuo metu vienašališkai iš dalies pakeisti Taisykles, įskaitant priedus. Taisyklių, įskaitant priedų, daliniai pakeitimai skelbiami Teisės aktų registre. Laikoma, kad sutinkama dėl dalinių pakeitimų, jei dalyvis per 14 dienų, kai sužinojo apie tokius dalinius pakeitimus, aiškiai nepareiškia prieštaravimo. Jei dalyvis prieštarauja daliniam pakeitimui, Lietuvos bankas turi teisę nedelsdamas nutraukti to dalyvio dalyvavimą TARGET-LIETUVOS BANKAS ir uždaryti bet kokias jo TARGET sąskaitas.

33. Trečiosios šalies teisės

1. Dalyviai neperduoda, neįkeičia ar neperleidžia jokių teisių, interesų, prievolių, įsipareigojimų ar reikalavimų, kylančių iš Taisyklių arba susijusių su Taisyklėmis, tretiesiems asmenims be Lietuvos banko rašytinio sutikimo.

2. Taisyklės nesukuria jokių teisių arba įsipareigojimų, susijusių su kitais subjektais nei Lietuvos bankas ir TARGET-LIETUVOS BANKAS dalyviai.

34. Taikoma teisė, jurisdikcija ir vykdymo vieta

1. Dvišalius Lietuvos banko ir TARGET-LIETUVOS BANKAS dalyvių santykius

reglamentuoja Lietuvos Respublikos teisė.

2. Nepažeidžiant Europos Sąjungos Teisingumo Teismo kompetencijos, bet kokie ginčai, kylantys dėl dalyko, susijusio su šio punkto 1 papunktyje nurodytais santykiais, patenka į išimtinę Lietuvos Respublikos kompetentingų teismų kompetenciją.

3. Teisinių santykių tarp Lietuvos banko ir dalyvių buvimo vieta yra Lietuvos Respublika.

35. Atskirumas

Jei kuri nors Taisyklių nuostata yra arba tampa nebegaliojanti, tai nekliudo taikyti visas kitas Taisyklių nuostatas.

36. Įsigaliojimas ir privalomumas

1. Taisyklės įsigalioja 2022 m. lapkričio 21 d.

2. Besikreipiantys dalyviai, pateikdami prašymą dėl dalyvavimo TARGET-LIETUVOS BANKAS, automatiškai sutinka su Taisyklėmis tarpusavyje ir Lietuvos banko atžvilgiu.

II SKYRIUS

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS, TAIKOMOS PAGRINDINĖMS LĖŠŲ SĄSKAITOMS (PLS)

1. PLS sąskaitų atidarymas ir tvarkymas

1. Lietuvos bankas kiekvienam dalyviui atidaro ir tvarko bent vieną PLS, išskyrus atvejus, kai dalyvis yra IS, kuri naudoja tik RLAA arba TIPS IS atsiskaitymo procedūras; tokiu atveju IS PLS naudoja savo nuožiūra.

2. Siekdamas atsiskaityti už pinigų politikos operacijas, kaip nustatyta Lietuvos banko vykdomų Eurosistemos pinigų politikos operacijų taisyklėse, ir apmokėti palūkanas už tokias operacijas, dalyvis paskiria pagrindinę PLS, kurią jis turi Lietuvos banke.

3. Pagal šio punkto 2 papunktį nustatyta pagrindinė PLS taip pat naudojama šiais tikslais:

a) atlyginimui, kaip nustatyta I skyriaus 12 punkte, išskyrus atvejus, kai dalyvis tam tikslui paskyrė kitą TARGET-LIETUVOS BANKAS dalyvį;

b) dienos paskolai suteikti, jei taikytina.

4. Bet koks neigiamas pagrindinės PLS balansas neturi būti mažesnis už kredito liniją (jei ji suteikta). PLS, kuri nėra pagrindinė PLS, negali turėti neigiamo balanso.

2. Bendras PLS valdymas

1. PLS turėtojo prašymu Lietuvos bankas leidžia, kad to PLS turėtojo turimą PLS bendrai tvarkytų vienas iš šių subjektų:

a) kitas PLS turėtojas komponentėje TARGET-LIETUVOS BANKAS;

b) PLS turėtojas kitoje TARGET komponento sistemoje;

c) Lietuvos bankas.

Jei PLS turėtojas turi daugiau nei vieną PLS, kiekvieną turimą PLS gali bendrai tvarkyti kitas bendras tvarkytojas.

PLS, kurias jis bendrai tvarko, atžvilgiu bendras tvarkytojas turi tas pačias teises ir privilegijas, kaip ir savo PLS atžvilgiu.

2. PLS turėtojas pateikia Lietuvos bankui įrodymus, kad bendras tvarkytojas sutinka veikti kaip bendras tvarkytojas. Tokių sutikimo imtis veiksmų įrodymų nereikalaujama, jei bendras tvarkytojas yra Lietuvos bankas.

3. PLS turėtojas, veikiantis kaip vienas iš bendrų tvarkytojų, vykdo bendrai tvarkomos PLS turėtojo pareigas pagal I skyriaus 5 punkto 1a papunktį, I skyriaus 10 punkto 4 papunktį ir I skyriaus 31 punkto 1 ir 1a papunkčius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

4. Bendrai tvarkomos PLS turėtojas vykdo dalyvio įsipareigojimus pagal Taisyklių I ir II skyrius bendrai tvarkomos PLS atžvilgiu. Jei PLS turėtojas neturi tiesioginės techninės sąsajos su

TARGET, I skyriaus 5 punkto 1a papunktis, I skyriaus 10 punkto 4 papunktis ir I skyriaus 31 punkto 1 ir 1a papunkčiai netaikomi.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

5. I skyriaus 7 punktas taikomas PLS turėtoji, kuris paskiria subjektą veikti PLS turėtojo PLS bendru tvarkytoju pagal šį straipsnį.

6. PLS turėtojas nedelsdamas praneša Lietuvos bankui, jei bendras tvarkytojas nustoja veikti arba nutraukiamas bendro tvarkymo susitarimas tarp PLS turėtojo ir bendro tvarkytojo.

3. PLS likvidumo pervedimo grupė

1. PLS turėtojo prašymu Lietuvos bankas sukuria PLS likvidumo pervedimo grupę, kad būtų galima apdoroti likvidumo pervedimo iš PLS į PLS nurodymus.

2. PLS turėtojo prašymu Lietuvos bankas įtraukia vieną iš PLS turėtojo PLS į esamą likvidumo pervedimo grupę, sukurtą TARGET-LIETUVOS BANKAS arba kitoje TARGET komponento sistemoje, arba ją iš tokios grupės pašalina. Prieš pateikdamas tokį prašymą, PLS turėtojas informuoja visus kitus tos PLS likvidumo pervedimo grupės PLS turėtojus.

4. Operacijos, vykdomos per PLS

1. TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje per PLS vykdomos šios operacijos:

- a) centrinio banko operacijos;
- b) likvidumo pervedimo nurodymai į vienos nakties indėlių sąskaitas, kurias dalyvio vardu atidaro Lietuvos bankas, ir iš jų;
- c) likvidumo pervedimo nurodymai į kitą PLS toje pačioje PLS likvidumo pervedimo grupėje;
- d) likvidumo pervedimo nurodymai į T2S SLS, TIPS SLS ar RLAA SLS arba į jų subsąskaitą.

2. TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje per PLS gali būti vykdomos šios operacijos: lėšų pervedimo nurodymai, kylantys dėl priėmimo ir išėmimo.

5. Likvidumo pervedimo nurodymai

PLS turėtojas likvidumo pervedimo nurodymą gali pateikti vienu iš šių būdų:

- a) kaip nedelsiant vykdomą likvidumo pervedimo nurodymą, kuris yra nurodymas vykdyti skubiai;
- b) kaip periodinį likvidumo pervedimo nurodymą, kuris yra nurodymas periodiškai pervedi nurodytą sumą kiekvieną darbo dieną, įvykus iš anksto nustatytam įvykiui.

6. Taisyklėmis grindžiami likvidumo pervedimo nurodymai

1. PLS turėtojas savo PLS gali nustatyti žemiausią ir (arba) aukščiausią sumos ribą.

2. Nustatydamas aukščiausią sumos ribą ir pasirinkęs taisyklėmis grindžiamą pervedimo nurodymą PLS turėtojas nurodo Lietuvos bankui, kad tuo atveju, jeigu apmokėjus mokėjimo nurodymą aukščiausia sumos riba pažeidžiama, turi būti vykdomas taisyklėmis grindžiamas likvidumo pervedimo nurodymas, pagal kurį kredituojama RLAA SLS arba kita PLS turėtojo paskirta PLS, priklausanti tai pačiai PLS likvidumo pervedimo grupei. Kredituota RLAA SLS arba PLS gali būti TARGET-LIETUVOS BANKAS arba kitoje TARGET komponento sistemoje.

3. Jeigu nustatoma žemiausia sumos riba ir pasirenkamas taisyklėmis grindžiamas likvidumo pervedimo nurodymas ir jeigu apmokėjus mokėjimo nurodymą žemiausia sumos riba pažeidžiama, inicijuojamas taisyklėmis grindžiamas pervedimo nurodymas, pagal kurį debetuojama RLAA SLS arba kita PLS turėtojo paskirta PLS, priklausanti tai pačiai PLS likvidumo pervedimo grupei. Debetuojama RLAA SLS arba PLS gali būti TARGET-LIETUVOS BANKAS arba kitoje TARGET komponento sistemoje. Debetuojamos RLAA SLS arba PLS turėtojas privalo leisti, kad jo sąskaita būtų tokiu būdu debetuojama.

4. RLAA SLS turėtojas gali leisti debetuoti savo PLS, jeigu vienoje ar keliose nurodytose RLAA SLS arba PLS toje pačioje TARGET-LIETUVOS BANKAS arba kitoje TARGET

komponento sistemoje žemiausia sumos riba yra pažeista. Leisdamas debetuoti savo sąskaitą PLS turėtojas nurodo Lietuvos bankui vykdyti taisyklėmis grindžiamą likvidumo pervedimo nurodymą, pagal kurį RLAA SLS arba PLS kredituojama (-os) kaskart, kai viršijama žemiausia sumos riba.

5. PLS turėtojas gali leisti debetuoti savo PLS, jeigu pagal III skyriaus 1 punkto 5 ir 6 papunkčius automatizuoto likvidumo pervedimo nurodymams vykdyti paskirtoje RLAA SLS nepakanka lėšų skubiems mokėjimo nurodymams, IS pervedimo nurodymams arba aukšto prioriteto mokėjimo nurodymams apmokėti. Leisdamas debetuoti savo sąskaitą, PLS turėtojas nurodo Lietuvos bankui vykdyti taisyklėmis grindžiamą likvidumo pervedimo nurodymą, pagal kurį kredituojama jo RLAA SLS.

7. Lėšų pervedimo nurodymų vykdymas

1. Priimti lėšų pervedimo nurodymai apmokami nedelsiant, jeigu mokėtojo PLS pakanka lėšų.

2. Jeigu PLS lėšų nepakanka apmokėjimui atlikti, taikomos atitinkamos šio punkto 2a–2e papunkčiuose nustatytos taisyklės (priklausomai nuo lėšų pervedimo nurodymo tipo):

a) mokėjimo iš PLS nurodymas: nurodymas atmetamas, jei jį inicijuoja Lietuvos bankas ir jei dėl jo pasikeistų tiek dalyvio dienos paskolos linija, tiek atitinkamas jo PLS debetas arba kreditas. Visi kiti nurodymai įrašomi į eilę;

b) skubus likvidumo pervedimo nurodymas: nurodymas atmetamas be dalinio apmokėjimo arba be jokių tolesnių bandymų apmokėti;

c) periodinis likvidumo pervedimo nurodymas: nurodymas apmokamas iš dalies be jokių tolesnių bandymų apmokėti;

d) Taisyklėmis grindžiamas likvidumo pervedimo nurodymas: nurodymas apmokamas iš dalies be jokių tolesnių bandymų apmokėti;

e) likvidumo pervedimo į vienos nakties indėlių sąskaitas nurodymas: nurodymas atmetamas be dalinio apmokėjimo arba be jokių tolesnių bandymų apmokėti.

3. Visi eilėje esantys lėšų pervedimo nurodymai apdorojami laikantis principo „pirmas į, pirmas iš“ (angl. *First In, First Out, FIFO*), nenustatant prioriteto ar nekeičiant eiliškumo.

4. Eilėje esantys lėšų pervedimo nurodymai darbo dienos pabaigoje atmetami.

8. Lėšų rezervavimo nurodymai

1. PLS turėtojas gali nurodyti Lietuvos bankui rezervuoti nurodytą sumą lėšų jo PLS, kad galėtų įvykdyti centrinio banko operacijas arba likvidumo pervedimo į vienos nakties indėlių sąskaitas nurodymus vienu iš šių būdų:

a) einamuoju lėšų rezervavimo nurodymu, kuris įsigalioja iš karto einamąją TARGET darbo dieną;

b) periodiniu lėšų rezervavimo nurodymu, kuris turi būti įvykdomas kiekvienos TARGET darbo dienos pradžioje.

2. Tuo atveju, kai nerezervuotų lėšų sumos nepakanka einamajam arba periodiniam lėšų rezervavimo nurodymui įvykdyti, Lietuvos bankas iš dalies įvykdo rezervacijos nurodymą. Lietuvos bankui nurodoma vykdyti tolesnius rezervavimo nurodymus, kol bus pasiekta rezervuotina likusi suma. Likę neįvykdyti rezervavimo nurodymai atmetami darbo dienos pabaigoje.

3. Centrinio banko operacijos vykdomos naudojant rezervuotas lėšas, kaip nustatyta šio punkto 1 papunktyje, o kiti lėšų pervedimo nurodymai apmokami tik naudojant lėšas, likusias atskaičius rezervuotą sumą.

4. Nepažeidžiant šio punkto 3 papunkčio, jei PLS turėtojo pagrindinėje PLS nerezervuotų lėšų nepakanka PLS turėtojo dienos paskolos linijai sumažinti, Lietuvos bankas panaudoja rezervuotas lėšas.

9. Lėšų pervedimo nurodymų vykdymas sustabdymo arba nutraukimo atveju

1. Jeigu dalyvio dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje nutraukiamas, Lietuvos bankas iš to dalyvio nepriima jokių naujų lėšų pervedimo nurodymų. Eilėje esantys lėšų pervedimo nurodymai, kaupiamieji (angl. *warehoused*) arba nauji lėšų pervedimo nurodymai,

apmokėtini tam dalyviui, atmetami.

2. Jeigu dalyvio dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje yra sustabdomas kitais pagrindais, negu nurodyta I skyriaus 25 punkto 1a papunktyje, Lietuvos bankas saugo visus to dalyvio gautinus ir mokėtinus lėšų pervedimo nurodymus jo PLS; jie yra pateikiami apmokėti tik tada, kai juos aiškiai priima dalyvio, kurio dalyvavimas sustabdytas, CB.

3. Jeigu dalyvio dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje yra sustabdomas I skyriaus 25 punkto 1a papunktyje nurodytais pagrindais, visi iš to dalyvio PLS apmokėtini lėšų pervedimo nurodymai yra apdorojami tik remiantis jo atstovų, įskaitant kompetentingos institucijos arba teismo paskirtus atstovus, pavyzdžiui, dalyvio nemokumo administratoriaus, nurodymais arba vykdytinu kompetentingos institucijos ar teismo sprendimu, kuriame nurodoma, kaip lėšų pervedimo nurodymai turi būti apdorojami. Visi gautini lėšų pervedimo nurodymai apdorojami pagal šio punkto 2 papunkčio nuostatas.

10. Tinkami subjektai dienos paskolą gauti

1. Lietuvos bankas suteikia dienos paskolą kredito įstaigoms, įsteigtoms Europos Sąjungoje arba EEE, kurios yra tinkamos sandorių šalyų Eurosistemos pinigų politikos operacijoms atlikti ir gali pasinaudoti ribinio skolinimosi galimybe, įskaitant, kai tos kredito įstaigos veikia per Europos Sąjungoje arba EEE įsteigtą filialą bei per ne EEE įsteigtą kredito įstaigą Europos Sąjungoje arba EEE įsteigtus filialus, jei tokie filialai įsteigti toje pačioje šalyje, kaip atitinkamas euro zonos NCB. Dienos paskola negali būti teikiama subjektams, kuriems taikomos Europos Sąjungos Tarybos arba valstybių narių pagal Sutarties 65 straipsnio 1 dalies b punktą, 75 straipsnį arba 215 straipsnį priimtos ribojančios priemonės, kurių įgyvendinimas, Lietuvos banko nuomone, yra nesuderinamas su sklandžiu TARGET veikimu.

2. Lietuvos bankas taip pat gali suteikti dienos paskolą šiems subjektams:

a) kredito įstaigoms, įsteigtoms Europos Sąjungoje arba EEE, kurios nėra tinkamos sandorių šalyų Eurosistemos pinigų politikos operacijoms atlikti ir (arba) negali pasinaudoti ribinio skolinimosi galimybe, įskaitant, kai jos veikia per Europos Sąjungoje arba EEE įsteigtą filialą bei per ne EEE įsteigtą kredito įstaigą Europos Sąjungoje arba EEE įsteigtus filialus;

b) valstybių narių centrinės arba regioninės valdžios išdo departamentams ir valstybių narių valstybinio sektoriaus subjektams, turintiems teisę tvarkyti klientų sąskaitas;

c) Europos Sąjungoje arba EEE įsteigtoms investicinėms įmonėms, jei jos su dalyviu yra sudariusios susitarimą dėl galimybės gauti dienos paskolą, kaip nurodyta šio punkto 1 papunktyje, siekiant užtikrinti, kad būtų padengtos visos neigiamų balansų pozicijos atitinkamos dienos pabaigoje;

d) subjektams, išskyrus tuos, kuriems taikomas šio punkto 2a papunktis, kurie valdo IS ir veikia kaip jos valdytojai,

su sąlyga, kad šio punkto 2a–2d papunkčiuose nurodytais atvejais subjektas, gaunantis dienos paskolą, yra įsteigtas toje pačioje valstybėje, kaip ir Lietuvos bankas.

3. Dienos paskola suteikiama tik TARGET darbo dienomis.

4. šio punkto 2a–2d papunkčiuose nurodytiems subjektams, vadovaujantis Gairių (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) 19 straipsniu, dienos paskolos teikiamos tik tai vienai dienai, jos negali būti pratęstos ir tapti vienos nakties paskolomis.

5. Lietuvos bankas tam tikroms tinkamoms pagrindinėms sandorio šalims (PSS) gali suteikti vienos nakties paskolos galimybę pagal Sutarties 139 straipsnio 2 dalies c punktą kartu su Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) statuto 18 ir 42 straipsniais. Tokiomis tinkamomis PSS yra tos PSS, kurios bet kuriuo metu:

a) yra tinkami subjektai pagal šio punkto 2d papunktį, jeigu tie tinkami subjektai yra pagal taikytinus Europos Sąjungos ar nacionalinius teisės aktus leidimą gavusios PSS;

b) yra įsteigtos euro zonoje;

c) turi teisę gauti dienos paskolą.

6. Visoms vienos nakties paskoloms, suteiktoms tinkamoms PSS, taikomos šio skyriaus 10, 11 bei 12 punktų sąlygos (įskaitant nuostatas dėl tinkamo įkaito).

7. Šio skyriaus 12 ir 13 punktuose numatytos baudos ir priemonės taikomos, kai tinkamos PSS negrąžina vienos nakties paskolos, kurią joms suteikė jų NCB.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

11. Tinkamas įkaitas dienos paskolai užtikrinti

Dienos paskola užtikrinama tinkamu įkaitu. Tinkamas įkaitas yra sudarytas iš to paties turto, kuris yra tinkamas Eurosistemos pinigų politikos operacijoms atlikti, ir jam taikomos tokios pat vertinimo ir rizikos kontrolės taisyklės, kokios nustatytos Gairių (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) ketvirtoje dalyje.

12. Dienos paskolos suteikimo procedūra

1. Dienos paskola teikiama be palūkanų.

2. Jei 10 punkto 1 papunktyje nurodytas subjektas iki dienos pabaigos nepadengia dienos paskolos, automatiškai laikoma, kad toks subjektas prašo pasinaudoti ribinio skolinimosi galimybe. Jeigu 10 punkto 1 papunktyje nurodytas subjektas turi daugiau nei vieną PLS arba vieną ar daugiau SLS, apskaičiuojant subjekto automatinio pasinaudojimo ribinio skolinimosi galimybe sumą atsižvelgiama į visus dienos pabaigos likučius šiose sąskaitose. Dėl to nėra išlaisvinamas lygiavertis turtas, kuris buvo iš anksto pateiktas kaip įkaitas neapmokėtai dienos paskolai užtikrinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

3. Jei 10 punkto 2a, 2c arba 2d papunktyje nurodytas subjektas, neatsižvelgiant į priežastis, iki dienos pabaigos nepadengia dienos paskolos, jis turi mokėti šiuos delspinigius:

a) jei per dvylikos mėnesių laikotarpį dienos pabaigoje atitinkamo subjekto sąskaitoje pirmą kartą yra neigiamas likutis, šis subjektas moka nuo tokio neigiamo likučio sumos skaičiuojamas už nustatytą ribinio skolinimosi galimybės normą penkiais procentiniais punktais didesnes baudos palūkanas;

b) jei per dvylikos mėnesių laikotarpį dienos pabaigoje atitinkamo subjekto sąskaitoje mažiausiai antrą kartą yra neigiamas likutis, šio punkto a papunktyje nurodytos baudos palūkanos už kiekvieną papildomą kartą, skaičiuojant nuo pirmą kartą per šį dvylikos mėnesių laikotarpį atsiradusio neigiamo likučio atsiradimo, padidinamos 2,5 procentinio punkto.

4. ECB valdančioji taryba gali nuspręsti panaikinti arba sumažinti pagal 3 papunktį taikomas baudos palūkanas, jei atitinkamo subjekto neigiamas likutis dienos pabaigoje susidarė dėl *force majeure* ir (arba) TARGET techninių sutrikimų (pastaroji sąvoka apibrėžta Taisyklių 8 priede).

13. Dienos paskolos teikimo sustabdymas, apribojimas arba nutraukimas

1. Lietuvos bankas sustabdo arba nutraukia galimybę pasinaudoti dienos paskola, jei įvyksta vienas iš šių įsipareigojimų nevykdymo įvykių:

a) sustabdytas subjekto naudojimasis PLS Lietuvos banke arba ji uždaryta;

b) atitinkamas subjektas nebetenkina kurio nors iš 10 punkte nustatytų dienos paskolos teikimo reikalavimų;

c) teismas ar kita kompetentinga institucija priima sprendimą taikyti dalyviui veiklos nutraukimo procedūrą arba paskirti jam likvidatorių ar panašų pareigūną, arba taikyti bet kokią kitą panašią procedūrą;

d) dalyvio lėšos yra įšaldytos ir (arba) joms taikomos kitos Europos Sąjungos nustatytos priemonės, kuriomis apribojama dalyvio galimybė naudoti savo lėšas;

e) buvo sustabdytas ar panaikintas dalyvio tinkamumas būti sandorio šalimi Eurosistemos pinigų politikos operacijose.

2. Lietuvos bankas gali sustabdyti arba nutraukti dienos paskolos teikimą, jei NCB sustabdo arba nutraukia dalyvio dalyvavimą TARGET pagal to NCB įgyvendinamą I skyriaus 25 punkto 2 papunktį.

3. Lietuvos bankas gali nuspręsti sustabdyti, apriboti arba nutraukti dienos paskolos teikimą

dalyviui, jeigu atsargumo sumetimais dalyvis laikomas keliančiu riziką.

III SKYRIUS

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS, TAIKOMOS REALAUS LAIKO ATSKIRŲJŲ ATSISKAITYMŲ SPECIALIOSIOMS LĖŠŲ SĄSKAITOMS (RLAA SLS)

1. RLAA SLS atidarymas ir tvarkymas

1. Lietuvos bankas PLS turėtojo prašymu atidaro ir valdo vieną ar daugiau RLAA SLS ir vieną ar daugiau subsąskaitų, jei to reikia IS atsiskaitymui. Jei PLS turėtojas prisijungė prie SCT *Inst* schemos pasirašydamas SEPA momentinio kredito pervedimo schemos laikymosi susitarimą, RLAA SLS (ir jokios subsąskaitos) neatidaroma (-os) ir nenaudojama (-os), nebent PLS turėtojas yra ir išlieka pasiekiamas bet kuriuo metu kaip TIPS SLS turėtojas arba kaip per TIPS SLS turėtoją pasiekiamas šalis.

2. Pagal šio punkto 1 papunktį atidarytos sąskaitos turėtojo (RLAA SLS turėtojo) prašymu Lietuvos bankas įtraukia RLAA SLS arba jos subsąskaitą į atsiskaitymų banko sąskaitų grupę, skirtą IS atsiskaitymui. RLAA SLS turėtojas pateikia Lietuvos bankui visus reikiamus RLAA SLS turėtojo ir IS nustatyta tvarka pasirašytus dokumentus.

3. RLAA SLS arba jos subsąskaitose neturi būti jokio neigiamo balanso.

4. Naktį subsąskaitų balansas turi būti nulinis.

5. RLAA SLS turėtojas vieną iš savo RLAA SLS TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje paskiria automatizuotiems likvidumo pervedimo nurodymams vykdyti. Ją paskirdamas RLAA SLS turėtojas nurodo Lietuvos bankui atlikti automatizuotą likvidumo pervedimą, kredituojant PLS, jei pagrindinėje PLS nepakanka lėšų mokėjimo nurodymams, priskiriamiems prie centrinio banko operacijų, apmokėti.

6. Dalyvis, turintis dvi ar daugiau RLAA SLS ir dvi ar daugiau PLS, automatizuotų likvidumo pervedimo nurodymų apdorojimo tikslais TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje paskiria vieną iš savo RLAA SLS, kuri dar nėra paskirta pagrindine PLS, jei vienoje iš jo kitų PLS nepakaktų lėšų mokėjimo nurodymams, priskiriamiems prie centrinio banko operacijų, įvykdyti.

2. Adresuojamojo BIC turėtojai

1. RLAA SLS turėtojai, kurie yra I skyriaus 4 punkto 1a ar 1b papunkčiuose arba 2e papunktyje nurodytos kredito įstaigos, gali įregistruoti adresuojamojo BIC turėtojus. RLAA SLS turėtojai gali įregistruoti adresuojamojo BIC turėtojus, kurie laikosi SCT *Inst* schemos pagal pasirašytą SEPA momentinio kredito pervedimo schemos laikymosi susitarimą, tik tada, jeigu tokie subjektai yra pasiekiami kaip TIPS SLS turėtojai arba kaip per TIPS SLS turėtoją pasiekiamos šalys.

2. RLAA SLS turėtojai, kurie yra I skyriaus 4 punkto 2a–2d papunkčiuose nurodyti subjektai, kaip adresuojamojo BIC turėtoją gali įregistruoti bet kurį tam pačiam juridiniam asmeniui priklausančią BIC.

3. Adresuojamojo BIC turėtojas gali pateikti ir gauti lėšų pervedimo nurodymus per RLAA SLS turėtoją.

4. Adresuojamojo BIC turėtojo negali įregistruoti daugiau kaip vienas RLAA SLS turėtojas.

5. Laikoma, kad adresuojamojo BIC turėtojo pateiktus lėšų pervedimo nurodymus arba gautus lėšų pervedimus pateikė arba gavo pats dalyvis.

6. Dalyvis yra saistomas tokių lėšų pervedimo nurodymų ir bet kokių kitų veiksmų, kurių imasi adresuojamojo BIC turėtojas, neatsižvelgiant į to dalyvio ir tokio subjekto sutartinių ar kitokių susitarimų turinį ar bet koki jų nesilaikymą.

3. Daugiaadresė prieiga

1. RLAA SLS turėtojas, kuris yra I skyriaus 4 punkto 1a arba 1b papunkčiuose nurodyta kredito įstaiga, gali duoti leidimą toliau nurodytoms kredito įstaigoms ir filialams naudoti jo RLAA SLS tam, kad jos galėtų tiesiogiai pateikti ir (arba) gauti lėšų pervedimo nurodymus daugiaadresės prieigos būdu:

- a) I skyriaus 4 punkto 1a arba 1b papunkčiuose nurodytoms kredito įstaigoms, kurios priklauso tai pačiai bankų grupei kaip RLAA SLS turėtojas;
- b) RLAA SLS turėtojo filialams;
- c) kitiems to paties juridinio asmens kaip RLAA SLS turėtojas filialams arba pagrindinei buveinei.

2. Leidimas naudoti RLAA SLS daugiaadresės prieigos būdu, kaip nurodyta šio punkto 1 papunktyje, suteikiamas šio punkto 1a papunktyje nurodytiems subjektams, kurie laikosi SCT *Inst* schemos pagal pasirašytą SEPA momentinio kredito pervedimo schemos laikymosi susitarimą, tik tada, jei tokie subjektai yra pasiekiami kaip TIPS SLS turėtojai arba kaip per TIPS SLS turėtoją pasiekiamos šalys.

3. I skyriaus 7 punktas taikomas RLAA SLS turėtojams, kurie suteikia prieigą prie savo RLAA SLS daugiaadresės prieigos būdu.

4. RLAA likvidumo pervedimo grupė

1. Lietuvos bankas RLAA SLS turėtojo prašymu likvidumo pervedimo iš RLAA SLS į RLAA SLS nurodymų apdorojimo tikslu sukuria RLAA likvidumo pervedimo grupę.

2. Lietuvos bankas RLAA SLS turėtojo prašymu prideda vieną iš RLAA SLS turėtojo RLAA SLS arba pašalina ją iš esamos RLAA likvidumo pervedimo grupės, sukurtos TARGET-LIETUVOS BANKAS arba kitoje TARGET komponento sistemoje. Prieš pateikdamas tokį prašymą, RLAA SLS turėtojas informuoja visus kitus tos RLAA likvidumo pervedimo grupės RLAA SLS turėtojus.

5. RLAA SLS ir jos subsąskaitose vykdomi pervedimai

1. Mokėjimo į kitas RLAA SLS nurodymai ir lėšų pervedimo į IS garantinio fondo sąskaitas nurodymai vykdomi per RLAA SLS TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje.

2. Su RLAA IS atsiskaitymo procedūromis susiję lėšų pervedimo nurodymai apmokami per RLAA SLS arba jos subsąskaitas TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje.

3. TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje per RLAA SLS arba jos subsąskaitas gali būti vykdomi šie pervedimai:

- a) lėšų pervedimo nurodymai lėšų įdėjimo arba išėmimo atveju;
- b) likvidumo pervedimo į kitą RLAA SLS toje pačioje RLAA likvidumo pervedimo grupėje nurodymai;
- c) likvidumo pervedimo į TIPS SLS arba PLS nurodymai;
- d) likvidumo pervedimai į vienos nakties indėlių sąskaitą.

4. Likvidumo pervedimo į T2S SLS nurodymai gali būti vykdomi per RLAA SLS TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje.

6. Likvidumo pervedimo nurodymai

1. RLAA SLS turėtojas likvidumo pervedimo nurodymą gali pateikti vienu iš šių būdų:

a) kaip nedelsiant vykdomą likvidumo pervedimo nurodymą, kuris yra nurodymas vykdyti skubiai;

b) kaip periodinį likvidumo pervedimo nurodymą, kuris yra nurodymas pervedi tam tikrą sumą periodiškai, kiekvieną darbo dieną, įvykus iš anksto apibrėžtam įvykiui.

2. Periodinį likvidumo pervedimo nurodymą RLAA SLS turėtojas gali įvesti arba pakeisti bet kuriuo darbo dienos metu; jis įsigalioja kitą darbo dieną.

3. Skubų likvidumo pervedimo nurodymą RLAA SLS turėtojas gali įvesti bet kuriuo darbo dienos metu. Skubų likvidumo pervedimo nurodymą, kuris turi būti apdorojamas pagal RLAA IS C arba D atsiskaitymo procedūrą, atsiskaitymų banko vardu taip pat gali įvesti atitinkama IS.

7. Taisyklėmis grindžiami likvidumo pervedimo nurodymai

1. RLAA SLS turėtojas savo RLAA SLS gali nustatyti žemiausią ir (arba) aukščiausią sumos ribą:

a) nustatydamas aukščiausią sumos ribą ir pasirinkęs taisyklėmis grindžiamą likvidumo pervedimo nurodymą RLAA SLS turėtojas nurodo Lietuvos bankui, kad tuo atveju, jeigu apmokėjus

mokėjimo nurodymą arba IS pervedimo nurodymą aukščiausia sumos riba pažeidžiama, turi būti vykdomas taisyklėmis grindžiamas likvidumo pervedimo nurodymas, pagal kurį kredituojama to RLAA SLS turėtojo paskirta PLS. Kredituota PLS gali priklausyti kitam TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemos dalyviui arba kitai TARGET komponento sistemai;

b) jeigu RLAA SLS turėtojas nustato žemiausią sumos ribą ir pasirenka taisyklėmis grindžiamą likvidumo pervedimo nurodymą, tada tuo atveju, jeigu apmokėjus mokėjimo nurodymą arba IS pervedimo nurodymą pažeidžiama žemiausia riba, inicijuojamas taisyklėmis grindžiamas likvidumo pervedimo nurodymas, pagal kurį debetuojama PLS, kurią PLS turėtojas leido debetuoti. Debetuota PLS gali priklausyti kitam TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemos dalyviui arba kitai TARGET komponento sistemai. Debetuojamos PLS turėtojas turi leisti, kad jo PLS būtų debetuojama tokiu būdu.

2. RLAA SLS turėtojas gali leisti debetuoti savo RLAA SLS, jeigu vienoje ar keliose nurodytose PLS TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje arba kitoje TARGET komponento sistemoje žemiausia sumos riba yra pažeista. Leisdamas debetuoti savo RLAA SLS RLAA SLS turėtojas nurodo Lietuvos bankui vykdyti taisyklėmis grindžiamą likvidumo pervedimo nurodymą, pagal kurį PLS kredituojama (-os) kaskart, kai viršijama žemiausia sumos riba.

3. Jei RLAA SLS likvidumas yra nepakankamas skubiems mokėjimo nurodymams, IS pervedimo nurodymams arba didelio prioriteto mokėjimo nurodymams iš jos RLAA SLS apmokėti, RLAA SLS turėtojas gali leisti, kad būtų debetuojama jo PLS, pagal 1 punkto 5 ir 6 papunkčius paskirta automatizuotiems likvidumo pervedimo nurodymams.

8. Prioriteto taisyklės

1. Lėšų pervedimo nurodymai yra apdorojami tokia eilės tvarka (mažėjančia skubos tvarka):

- a) skubūs;
- b) aukšto prioriteto;
- c) paprasti.

2. Prie skubių automatiškai priskiriami šie nurodymai:

- a) IS pervedimo nurodymai;
- b) likvidumo pervedimo nurodymai, įskaitant automatizuotus likvidumo pervedimo nurodymus;

c) lėšų pervedimo į IS techninę sąskaitą nurodymai RLAA IS D atsiskaitymo procedūros atveju.

3. Visi šio punkto 2 papunktyje nenurodyti lėšų pervedimo nurodymai automatiškai priskiriami prie paprastų nurodymų, išskyrus mokėjimo nurodymus, kuriems RLAA SLS turėtojas savo nuožiūra priskyrė aukštą prioritetą.

9. Lėšų pervedimo nurodymų vykdymas RLAA SLS

1. Lėšų pervedimo iš RLAA SLS nurodymai apmokami iš karto, kai priimami, arba vėliau, kaip nurodo RLAA SLS turėtojas pagal šio skyriaus 16 arba 17 punktus, visais atvejais atsižvelgiant į šias sąlygas:

- a) jeigu mokėtojo RLAA SLS pakanka likvidumo;
- b) jeigu nėra susidariusi tokio paties arba aukštesnio prioriteto lėšų pervedimo nurodymų eilė; ir
- c) jeigu laikomasi visų pagal šio skyriaus 15 punktą nustatytų debeto limitų.

2. Jeigu kuri nors iš šio punkto 1a–1c papunkčiuose nustatytų sąlygų lėšų pervedimo nurodymo atžvilgiu neįvykdoma, taikoma toliau išdėstyta tvarka:

a) automatizuoto likvidumo pervedimo nurodymo atveju Lietuvos bankui nurodoma iš dalies įvykdyti nurodymą ir, jeigu likvidumo pakanka, vykdyti tolesnius likvidumo pervedimus, neviršijant pradinio automatizuoto likvidumo pervedimo nurodymo sumos;

b) skubaus likvidumo pervedimo nurodymo atveju nurodymas atmetamas be dalinio apmokėjimo arba bet kokių tolesnių bandymų apmokėti, išskyrus atvejus, kai nurodymą inicijuoja IS, tokiu atveju nurodymas apmokamas iš dalies be jokių tolesnių bandymų apmokėti;

c) periodinio arba taisyklėmis grindžiamo likvidumo pervedimo nurodymo atveju

nurodymas apmokamas iš dalies be jokių tolesnių bandymų apmokėti. Periodinio likvidumo pervedimo nurodymas, kuris yra vykdomas pagal privalomą RLAA IS C arba D atsiskaitymo procedūrą ir kuriam apmokėti RLAA SLS lėšų nepakanka, apmokamas visus nurodymus proporcingai sumažinant. Periodinio likvidumo pervedimo nurodymas, kuris yra vykdomas pagal neprivalomą RLAA IS C atsiskaitymo procedūrą ir kuriam apmokėti RLAA SLS lėšų nepakanka, atmetamas.

3. Lėšų pervedimo nurodymai, apmokėtini iš RLAA SLS, išskyrus šio punkto 2 papunktyje nurodytus nurodymus, įrašomi į eilę ir apdorojami pagal šio skyriaus 10 punkte nustatytas taisykles.

10. Eilės valdymas ir atsiskaitymo optimizavimas

1. Į eilę pagal 9 punkto 3 papunktį įrašyti lėšų pervedimo nurodymai, apmokėtini iš RLAA SLS, apdorojami atsižvelgiant į jų prioritetą. Pagal šio punkto 2–5 papunkčius kiekvienoje lėšų pervedimo nurodymų prioriteto kategorijoje ar pakategorėje principo „pirmas į, pirmas iš“ (FIFO) laikomasi taip:

a) skubių lėšų pervedimo nurodymų atveju automatizuoti likvidumo pervedimo nurodymai įrašomi į eilę pirmieji. IS pervedimo nurodymai ir kiti skubūs lėšų pervedimo nurodymai įrašomi į eilę po jų;

b) aukšto prioriteto lėšų pervedimo nurodymai neapmokami, kol eilėje yra skubių lėšų pervedimo nurodymų;

c) paprasti lėšų pervedimo nurodymai neapmokami, kol eilėje yra skubių arba aukšto prioriteto lėšų pervedimo nurodymų.

2. Mokėtojas gali pakeisti savo lėšų pervedimo nurodymų, išskyrus skubius lėšų pervedimo nurodymus, prioritetą.

3. Mokėtojas savo lėšų pervedimo nurodymų eilę gali perrikiuoti. Per klientų ir tarpbankiniams mokėjimams skirtą atsiskaitymų laikotarpį, nurodytą Taisyklių 5 priede, mokėtojas gali bet kuriuo metu perkelti tokius lėšų pervedimo nurodymus už automatizuotų likvidumo pervedimo nurodymų arba į atitinkamos eilės galą.

4. Siekdamas optimizuoti eilėje esančių lėšų pervedimo nurodymų apmokėjimą, Lietuvos bankas gali:

a) taikyti Taisyklių 1 priede aprašytas optimizavimo procedūras;

b) mažesnio prioriteto (ar tokio paties prioriteto, tačiau vėliau priimti) lėšų pervedimo nurodymai gali būti apmokami anksčiau už didesnio prioriteto (ar tokio paties prioriteto, tačiau vėliau priimtus) lėšų pervedimo nurodymus, jei yra galima mažesnio prioriteto lėšų pervedimo nurodymo ir gautinų mokėjimų užskaita ir mokėtojo lėšų likutis dėl to padidėtų;

c) apmokėti paprastus lėšų pervedimo nurodymus pirmiau už kitus anksčiau priimtus paprastus mokėjimo nurodymus, jeigu pakanka lėšų, nepaisant to, kai tai gali pažeisti FIFO principą.

5. Kiti eilėje esantys lėšų pervedimo nurodymai atmetami, jei jų negalima apmokėti iki atitinkamai pranešimo rūšiai taikomo priėmimo sustabdymo laiko, kaip nurodyta Taisyklių 5 priede.

6. Taikomos Taisyklių 1 priede išdėstytos nuostatos dėl lėšų pervedimo nurodymų apmokėjimo.

11. Lėšų rezervavimo nurodymai

1. RLAA SLS turėtojas gali nurodyti Lietuvos bankui rezervuoti nurodytą lėšų sumą jo RLAA SLS vienu iš šių būdų:

a) einamuoju lėšų rezervavimo nurodymu, kuris įsigalioja iš karto einamąją TARGET darbo dieną;

b) periodiniu lėšų rezervavimo nurodymu, kuris turi būti įvykdomas kiekvienos TARGET darbo dienos pradžioje.

2. RLAA SLS turėtojas einamajam arba periodiniam lėšų rezervavimo nurodymui priskiria vieną iš šių statusų:

a) aukšto prioriteto: lėšas leidžiama naudoti skubiams arba aukšto prioriteto lėšų pervedimo nurodymams;

b) skubaus prioriteto: lėšas leidžiama naudoti tik skubiams lėšų pervedimo nurodymams.

3. Tuo atveju, kai nerezervuotų lėšų sumos nepakanka einamajam arba periodiniam lėšų rezervavimo nurodymui įvykdyti, Lietuvos bankas iš dalies įvykdo rezervavimo nurodymą ir jam nurodoma vykdyti tolesnius rezervavimo nurodymus, kol bus pasiekta rezervuotina likusi suma. Likę neįvykdyti rezervavimo nurodymai atmetami darbo dienos pabaigoje.

4. Prašydamas rezervuoti nurodytą lėšų sumą skubiems lėšų pervedimo nurodymams, RLAA SLS turėtojas nurodo Lietuvos bankui aukšto prioriteto ir paprastus lėšų pervedimo nurodymus apmokėti tik tada, jei, atskaičius skubiems lėšų pervedimo nurodymams rezervuotą sumą, pakanka lėšų.

5. Prašydamas rezervuoti nurodytą lėšų sumą aukšto prioriteto lėšų pervedimo nurodymams, RLAA SLS turėtojas nurodo Lietuvos bankui paprastus lėšų pervedimo nurodymus apmokėti tik tada, jei, atskaičius skubiems ir aukšto prioriteto lėšų pervedimo nurodymams rezervuotą sumą, pakanka lėšų.

12. Mokėjimo atšaukimo nurodymas ir atsakymas

1. RLAA SLS turėtojas gali įvesti mokėjimo atšaukimo nurodymą, prašydamas atšaukti apmokėtą mokėjimo nurodymą.

2. Mokėjimo atšaukimo nurodymas peradresuojamas apmokėto mokėjimo nurodymo gavėjui, kuris gali atsakyti teigiamai arba neigiamai. Teigiamas atsakymas nereiškia lėšų grąžinimo inicijavimo.

13. RLAA katalogas

1. RLAA katalogas yra BIC, naudojamų informacijai nukreipti, sąrašas, kurį sudaro:

- a) RLAA SLS turėtojų BIC;
- b) visų daugiaadresę prieigą naudojančių subjektų BIC;
- c) adresuojamojo BIC turėtojų BIC.

2. RLAA katalogas atnaujinamas kasdien.

3. Jei RLAA SLS turėtojas nereikalauja kitaip, jo BIC skelbiami RLAA kataloge.

4. RLAA SLS turėtojai gali platinti RLAA katalogą tik savo filialams ir daugiaadresę prieigą naudojančioms subjektams.

5. RLAA SLS turėtojai pripažįsta, kad Lietuvos bankas ir kiti CB gali skelbti RLAA SLS turėtojų pavadinimus ir BIC. Taip pat gali būti skelbiami adresuojamųjų BIC turėtojų ar daugiaadresę prieigą naudojančių subjektų pavadinimai ir BIC; RLAA SLS turėtojai užtikrina, kad adresuojamojo BIC turėtojai ar daugiaadresę prieigą naudojantys subjektai duotų sutikimą skelbti šiuos duomenis.

14. Lėšų pervedimo nurodymų apdorojimas sustabdymo arba nutraukimo atveju

1. Jeigu RLAA SLS turėtojo dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje nutraukiamas, Lietuvos bankas iš to RLAA SLS turėtojo nepriima jokių naujų lėšų pervedimo nurodymų. Eilėje esantys, kaupiamieji arba nauji lėšų pervedimo nurodymai to RLAA SLS turėtojo naudai atmetami.

2. Jeigu RLAA SLS turėtojo dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje yra sustabdomas kitais pagrindais, negu nurodyta I skyriaus 25 punkto 1a papunktyje, Lietuvos bankas saugo visus to RLAA SLS turėtojo gautinus ir mokėtinus lėšų pervedimo nurodymus jo RLAA SLS; jie yra pateikiami apmokėti tik tada, kai juos aiškiai priima RLAA SLS turėtojo, kurio dalyvavimas sustabdytas, CB.

3. Jei RLAA SLS sąskaitos turėtojo dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje yra sustabdomas I skyriaus 25 punkto 1a papunktyje nurodytais pagrindais, visi iš to RLAA SLS turėtojo RLAA SLS mokėtini lėšų pervedimo nurodymai yra apdorojami tik remiantis jo atstovų, įskaitant kompetentingos institucijos arba teismo paskirtus atstovus, pavyzdžiui, RLAA SLS turėtojo nemokumo administratoriaus, nurodymais arba vykdytinu kompetentingos institucijos ar teismo sprendimu, kuriame nurodoma, kaip lėšų pervedimo nurodymai turi būti apdorojami. Visi gaunami lėšų pervedimo nurodymai apdorojami pagal šio punkto 2 papunktį.

15. Lėšų limitai

1. RLAA SLS turėtojas gali apriboti savo RLAA SLS esamų lėšų naudojimą lėšų pervedimo nurodymams apmokėti kitų RLAA SLS atžvilgiu, išskyrus bet kurį iš CB, nustatydamas dvišalius ar daugiašalius limitus. Tokie limitai gali būti nustatyti tik paprastų mokėjimo nurodymų atžvilgiu.

2. Nustatydamas dvišalį limitą, RLAA SLS turėtojas nurodo Lietuvos bankui, kad priimamas mokėjimo nurodymas nebūtų apmokamas, jei jo paprastų mokėjimo nurodymų, siunčiamų į kito RLAA SLS turėtojo RLAA SLS, suma, atėmus visų iš tos RLAA SLS gaunamų skubių, aukšto prioriteto ir paprastų mokėjimų sumą, (grynoji dvišalė pozicija) viršytų šį dvišalį limitą.

3. Bet kuriems santykiams, kuriems netaikomas dvišalis limitas, RLAA SLS turėtojas gali nustatyti daugiašalį limitą. Daugiašalis limitas gali būti nustatytas tik tada, jeigu RLAA SLS turėtojas yra nustatęs bent vieną dvišalį limitą. Nustatydamas daugiašalį limitą, RLAA SLS turėtojas nurodo Lietuvos bankui, kad priimamas mokėjimo nurodymas nebūtų apmokamas, jei jo paprastų mokėjimo nurodymų, siunčiamų į visų kitų RLAA SLS turėtojų RLAA SLS, kurioms nėra nustatytas dvišalis limitas, suma, atėmus visų iš tų RLAA SLS gaunamų skubių, aukšto prioriteto ir paprastų mokėjimų sumą, (grynoji daugiašalė pozicija) viršytų šį daugiašalį limitą.

4. Limitai gali būti pakeisti realiu laiku ir įsigalioji iš karto arba nuo kitos darbo dienos. Jei limitas pakeičiamas į nulį, jo tą pačią darbo dieną pakeisti nebegalima. Naujas nustatytas dvišalis arba daugiašalis limitas taikomas tik nuo kitos darbo dienos.

16. Dalyvių nurodymai dėl apmokėjimo laiko

1. RLAA SLS turėtojas gali nurodyti anksčiausią terminą, iki kurio mokėjimo nurodymo apmokėti negalima, arba vėliausią terminą, po kurio mokėjimo nurodymas bus atmetamas, atitinkamai naudodamas anksčiausio debeto laiko indikatorius arba vėliausio debeto laiko indikatorius, arba naudodamas abu indikatorius gali nurodyti laiko intervalą, per kurį mokėjimo nurodymas bus apmokamas. RLAA SLS turėtojas taip pat gali vėliausio debeto laiko indikatorius naudoti tik kaip įspėjamąjį indikatorius. Tokiais atvejais atitinkamas mokėjimo nurodymas nėra atmetamas.

2. Jeigu likus 15 minučių iki nurodyto vėliausio debeto laiko mokėjimo nurodymas vis dar nėra apmokėtas, apie tai atitinkamai pranešama RLAA SLS turėtojui.

17. Iš anksto pateikti mokėjimo nurodymai

1. Mokėjimo nurodymai gali būti pateikti ne anksčiau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki nurodytos apmokėjimo datos (kaupiamieji mokėjimo nurodymai).

2. Kaupiamieji mokėjimo nurodymai priimami ir pateikiami vykdyti tą dieną, kurią RLAA SLS turėtojas nurodo tos dienos atsiskaitymo laikotarpiu, taikomo klientų ir tarpbankiniams mokėjimams, pradžioje, kaip nurodyta Taisyklių 5 priede. Jie įrašomi į eilę prieš to paties prioriteto lėšų pervedimo nurodymus.

18. Tiesioginis debetas

1. RLAA SLS turėtojas (mokėtojas) gali duoti leidimą kitam RLAA SLS turėtojui (mokėtojui) TARGET-LIETUVOS BANKAS arba kitoje TARGET komponento sistemoje debetuoti RLAA SLS turėtojo (mokėtojo) RLAA SLS tiesioginio debeto būdu.

2. Kad tai būtų galima padaryti, mokėtojas pateikia išankstinį leidimą Lietuvos bankui, kuriuo suteikia Lietuvos bankui teisę, gavus galiojantį tiesioginio debeto nurodymą, debetuoti mokėtojo RLAA SLS.

3. Jeigu mokėjimo gavėjas gauna šio punkto 1 papunktyje nurodytą leidimą, jis gali teikti tiesioginio debeto nurodymus dėl mokėtojo RLAA SLS debetavimo juose nurodyta suma.

4. RLAA SLS turėtojas, kuris prašo įtraukti jį į IS atsiskaitymų banko sąskaitų grupę, laikomas suteikusi leidimą Lietuvos bankui debetuoti RLAA SLS turėtojo RLAA SLS ir subsąskaitą, gavus galiojantį tos IS tiesioginio debeto nurodymą.

19. Atsarginės mokėjimų funkcijos

Sutrikus mokėjimų infrastruktūrai, RLAA SLS turėtojas gali prašyti Lietuvos banką aktyvuoti atsargines mokėjimų funkcijas. Tai leidžia RLAA SLS turėtojui įvesti tam tikrus

mokėjimo nurodymus naudojantis grafine vartotojo sąsaja (GVS).

20. Su subsąskaitose esančiomis lėšomis susijusios užtikrinimo teisės

1. Lietuvos bankas taiko bendrojo įkaito metodą RLAA SLS turėtojo subsąskaitos, atidarytos pagal atitinkamos IS ir jos CB susitarimus dėl su IS susijusių mokėjimo nurodymų apmokėjimo pagal RLAA IS C atsiskaitymo procedūrą, likučiui. Šiuo likučiu užtikrinamas šio punkto 7 papunktyje nurodyto RLAA SLS turėtojo įsipareigojimas Lietuvos bankui tokio atsiskaitymo atžvilgiu.

2. Lietuvos bankas, gavęs ciklo pradžios pranešimą, užtikrina, kad RLAA SLS turėtojo subsąskaitos likutis (įskaitant to likučio padidėjimą ar sumažėjimą, mokėjimus pagal atsiskaitymus tarp sistemų kreditavus į subsąskaitą ar debetavus iš jos arba į subsąskaitą kreditavus likvidumo pervedimus) tuo metu, kai IS pradeda ciklą, galėtų būti naudojamas tik IS pervedimo nurodymams, susijusiems su ta C atsiskaitymo procedūra, apmokėti. Lietuvos bankui gavus ciklo pabaigos pranešimą, RLAA SLS turėtojas gali naudoti subsąskaitos likutį.

3. Lietuvos bankas, patvirtindamas RLAA SLS turėtojo subsąskaitos likutį, mokėjimą IS garantuoja iki sumos, lygios to likučio sumai. Patvirtinus, kai taikytina, likučio padidėjimą arba sumažėjimą, kai mokėjimai pagal atsiskaitymus tarp sistemų kredituojami į subsąskaitą ar debetuojami iš jos arba į subsąskaitą kredituojami likvidumo pervedimai, garantija automatiškai padidinama arba sumažinama mokėjimo sumos dydžiu. Nepažeidžiant nuostatos dėl minėto garantijos padidėjimo arba sumažėjimo, garantija yra neatšaukiama, besąlygiška ir sumokama pagal pirmą pareikalavimą. Jei Lietuvos bankas nėra IS CB, laikoma, kad Lietuvos bankui nurodyta suteikti minėtą garantiją IS CB.

4. Jeigu RLAA SLS turėtojo atžvilgiu nėra pradėtų nemokumo bylų, IS pervedimo nurodymai dėl RLAA SLS turėtojo atsiskaitymo įsipareigojimui kompensuoti vykdomi nenaudojant garantijos ir nesinaudojant atgręžtinio reikalavimo į RLAA SLS turėtojo subsąskaitos likučio užtikrinimą teise.

5. RLAA SLS turėtojo nemokumo atveju IS pervedimo nurodymai dėl RLAA SLS turėtojo atsiskaitymo įsipareigojimo apmokėjimo vykdomi pirmumo teise garantija užtikrintu mokėjimu; todėl nurodytos sumos nurašymas nuo RLAA SLS turėtojo subsąskaitos (ir IS RLAA SLS techninės sąskaitos kreditavimas) taip pat apima Lietuvos banko garantijos įsipareigojimo įvykdymą ir RLAA SLS subsąskaitos likučiui taikomos teisės į įkaitą realizavimą.

6. Garantija nustoja galioti Lietuvos bankui gavus ciklo pabaigos pranešimą, patvirtinantį, kad atsiskaitymas užbaigtas.

7. RLAA SLS turėtojas privalo atlyginti Lietuvos bankui bet kokią pastarojo atliktą mokėjimą, užtikrinant tokia garantija.

IV SKYRIUS

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS, TAIKOMOS T2S SPECIALIOSIOMS LĖŠŲ SĄSKAITOMS (T2S SLS)

1. T2S SLS atidarymas ir tvarkymas

1. Lietuvos bankas PLS turėtojo prašymu atidaro ir tvarko bent vieną T2S SLS.
2. T2S SLS neleidžiama turėti neigiamo balanso.
3. T2S SLS turėtojas paskiria vieną PLS likvidumo pervedimo nurodymams tarp T2S SLS apdoroti, kaip nurodyta šio skyriaus 3 punkto 1c papunktyje. Paskirta PLS gali būti atidaryta TARGET-LIETUVOS BANKAS arba kitoje TARGET komponento sistemoje ir gali priklausyti kitam dalyviui.

2. Vertybinių popierių sąskaitų ir T2S SLS jungtys

1. T2S SLS turėtojas gali prašyti Lietuvos banką susieti jo T2S SLS su viena ar daugiau vertybinių popierių sąskaitų, turimų jo paties arba jo klientų vardu, kurie turi vertybinių popierių sąskaitas viename ar daugiau dalyvaujančių CVPD.

2. T2S SLS turėtojai, susiedami savo T2S SLS su vertybinių popierių sąskaita (-omis) klientų vardu, kaip nustatyta šio punkto 1 papunktyje, yra atsakingi už susietų vertybinių popierių sąskaitų sąrašo sudarymą ir priežiūrą ir, kai taikoma, kliento užtikrinimo įkaitu parametro sukūrimą.

3. Pateikus prašymą pagal šio punkto 1 papunktį laikoma, kad T2S SLS turėtojas suteikė įgaliojimą CVPD, kuriame laikomos tokios susietos vertybinių popierių sąskaitos, debetuoti T2S SLS sumomis, gautomis iš tose vertybinių popierių sąskaitose įvykdytų vertybinių popierių operacijų.

4. Šio punkto 3 papunktis taikomas neatsižvelgiant į jokių T2S SLS turėtojo susitarimus su CVPD ir (arba) vertybinių popierių sąskaitų turėtojais.

3. T2S SLS vykdomi pervedimai

1. TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje per T2S SLS vykdomi šie pervedimai:

a) lėšų mokėjimo nurodymai iš T2S, jeigu T2S SLS turėtojas paskyrė atitinkamą (-as) vertybinių popierių sąskaitą (-as), kaip nurodyta šio skyriaus 2 punkte;

b) likvidumo pervedimo nurodymai į RLAA SLS, TIPS SLS arba PLS;

c) likvidumo pervedimo nurodymai tarp T2S SLS, kurios priklauso tam pačiam dalyviui arba kurių atžvilgiu pagal šio skyriaus 1 punkto 3 papunktį buvo paskirta ta pati PLS;

d) lėšų pervedimo nurodymai tarp Lietuvos banko T2S SLS ir T2S SLS, ypač pagal šio skyriaus 10 punkto 2 ir 3 papunkčius.

2. Apmokėjimas pagal korporatyvinius veiksmus gali būti apdorojamas per T2S SLS.

4. Likvidumo pervedimo nurodymai

T2S SLS turėtojas likvidumo pervedimo nurodymus gali pateikti vienu iš šių būdų:

a) kaip skubų likvidumo pervedimo nurodymą, kuris yra nurodymas vykdyti skubiai;

b) kaip periodinį likvidumo pervedimo nurodymą, kuris yra nurodymas kiekvieną darbo dieną įvykus iš anksto nustatytam įvykiui pakartotinai vykdyti i) nurodytos pervedimo sumos pervedimą arba ii) pervedimą siekiant sumažinti T2S SLS balansą iki iš anksto nustatyto lygio, kai sumažinimo suma pervedama į RLAA SLS, TIPS SLS arba PLS;

c) kaip iš anksto nustatytą likvidumo pervedimo nurodymą, kuris yra nurodymas kiekvieną darbo dieną įvykus iš anksto nustatytam įvykiui vieną kartą atlikti i) nurodytos pervedimo sumos pervedimą arba ii) pervedimą siekiant sumažinti T2S SLS balansą iki iš anksto nustatyto lygio, kai sumažinimo suma pervedama į RLAA SLS, TIPS SLS arba PLS.

5. Likvidumo rezervavimas ir blokavimas

1. Dalyviai gali rezervuoti arba blokuoti likvidumą savo T2S SLS. Tai nereiškia atsiskaitymo garantijos bet kokios trečiosios šalies atžvilgiu.

2. Dalyvis, prašydamas rezervuoti arba blokuoti likvidumo sumą, nurodo Lietuvos bankui šia suma sumažinti naudotinas lėšas.

3. Prašymas rezervuoti yra nurodymas, pagal kurį vykdomas rezervavimas, jei naudotinių lėšų yra lygiai tiek arba daugiau nei rezervuotina suma. Jei naudotinių lėšų yra mažiau, jos rezervuojamos, ir trūkumas gali būti padengiamas gaunamu likvidumu tol, kol atsiranda visa rezervacijos suma.

4. Prašymas blokuoti yra nurodymas, pagal kurį vykdomas blokavimas, jei naudotinių lėšų yra lygiai tiek arba daugiau nei blokuotina suma. Jei naudotinių lėšų yra mažiau, jokia suma nėra blokuojama, ir prašymas blokuoti yra iš naujo pateikiamas tuomet, kai naudotinių lėšų pakanka visai prašymo blokuoti sumai.

5. Bet kuriuo darbo dienos, kurią prašymas rezervuoti arba blokuoti likvidumą buvo apdorotas, metu dalyvis gali nurodyti Lietuvos bankui atšaukti rezervavimą arba blokavimą. Dalinis atšaukimas neleidžiamas.

6. Visi prašymai rezervuoti arba blokuoti likvidumą pagal šį punktą pasibaigia darbo dienos pabaigoje.

6. Likvidumo pervedimo nurodymų vykdymas T2S SLS sąskaitose

1. Likvidumo pervedimo nurodymų vykdymo laiko žyma paskiriama pagal jų gavimo seką.

2. Visi TARGET-LIETUVOS BANKAS pateikti likvidumo pervedimo nurodymai apdorojami laikantis „pirmas į, pirmas iš“ (FIFO) principo, nenustatant prioriteto ar nekeičiant eiliškumo.

3. Po to, kai likvidumo pervedimo nurodymas į TIPS SLS, PLS, RLAA SLS arba T2S SLS buvo priimtas, kaip numatyta I skyriaus 17 punkte, TARGET-LIETUVOS BANKAS patikrina, ar mokėtojo T2S SLS yra pakankamai lėšų mokėjimui atlikti. Jeigu lėšų pakanka, likvidumo pervedimo nurodymas apmokamas nedelsiant. Jeigu lėšų nepakanka, taikomos šios nuostatos:

a) skubaus likvidumo pervedimo nurodymo atveju nurodymas atmetamas be dalinio apmokėjimo arba bet kokių tolesnių bandymų apmokėti, išskyrus atvejus, kai juos inicijuoja trečioji šalis, nurodyta pagal I skyriaus 7 punktą; tokiu atveju nurodymas apmokamas iš dalies be jokių tolesnių bandymų apmokėti;

b) iš anksto nustatyto arba periodinio likvidumo pervedimo nurodymo atveju nurodymas apmokamas iš dalies be jokių tolesnių bandymų apmokėti.

7. Lėšų pervedimo nurodymų apdorojimas sustabdymo arba nutraukimo atveju

1. Nutraukus T2S SLS turėtojo dalyvavimą TARGET-LIETUVOS BANKAS, Lietuvos bankas nepriima jokių naujų lėšų pervedimo nurodymų iš to T2S SLS turėtojo.

2. Jei T2S SLS turėtojo dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS yra sustabdytas kitais pagrindais, nei nurodyti I skyriaus 25 punkto 1a papunktyje, Lietuvos bankas saugo visus to dalyvio gautinus ir pateiktus lėšų pervedimo nurodymus jo T2S SLS ir jie yra pateikiami atsiskaitymui tik tuomet, kai juos specialiai priima sustabdytojo T2S SLS turėtojo CB.

3. Jei T2S SLS sąskaitos turėtojo dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS yra sustabdytas I skyriaus 25 punkto 1a papunktyje nurodytais pagrindais, visi to T2S turėtojo T2S SLS pateikti lėšų pervedimo nurodymai yra apdorojami tik remiantis jo atstovų nurodymais, įskaitant tuos atstovus, kuriuos paskyrė kompetentinga institucija arba teismas, pavyzdžiui, T2S SLS sąskaitos turėtojo nemokumo administratorius, arba remiantis vykdytinu kompetentingos institucijos ar teismo sprendimu, kuriame yra nurodymai, kaip lėšų pervedimo nurodymai turi būti apdorojami. Visi gautini lėšų pervedimo nurodymai apdorojami pagal šio punkto 2 papunktį.

8. Tinkami subjektai pasinaudoti automatinio įkeitimu

1. Lietuvos bankas siūlo automatinio įkeitimo galimybę T2S SLS turėtojui, kuriam pagal II skyriaus 10 punktą jis teikia dienos paskolą, jei T2S SLS turėtojas to prašo, ir su sąlyga, kad tokiam dalyviui netaikomos Europos Sąjungos Tarybos arba valstybių narių pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 65 straipsnio 1 dalies b punktą, 75 straipsnį arba 215 straipsnį priimtos ribojančios priemonės, kurių įgyvendinimas, Lietuvos banko nuomone, yra nesuderinamas su sklandžiu TARGET veikimu.

2. Automatinis įkeitimas suteikiamas tik TARGET darbo dieną, apribojamas ta diena, ir pratęsiamas į vienos nakties paskolą negalimas.

9. Tinkamas įkaitas automatinio įkeitimo operacijoms

1. Automatinis įkeitimas užtikrinamas tinkamu įkaitu. Tinkamas įkaitas sudarytas iš to paties turto, kuris yra tinkamas Eurosistemos pinigų politikos operacijoms, ir jam taikomos tokios pat vertinimo ir rizikos kontrolės taisyklės, kokios nustatytos Gairių (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) ketvirtos dalies nuostatose.

2. Be to, tinkamas įkaitas automatiniam įkeitimui:

a) gali būti apribotas Lietuvos banko, jam *ex ante* priėmus sprendimą neįtraukti įkaito, kuris gali atitikti „glaudžių ryšių“ kriterijų;

b) gali būti apribotas neįtraukiant tam tikro tinkamo turto, dėl kurio neįtraukimo ECB valdančiosios tarybos sprendimais euro zonos nacionaliniams centriniams bankams suteikta atitinkama diskrecijos teisė.

10. Paskolos suteikimas ir grąžinimo procedūra

1. Automatinio įkeitimu gaunama paskola teikiama be palūkanų.

2. Automatinį įkeitimą T2S SLS turėtojas gali grąžinti bet kuriuo paros metu.

3. Automatinis įkeitimas grąžinamas ne vėliau kaip Taisyklių 5 priede nustatytu laiku ir laikantis šios tvarkos:

a) Lietuvos bankas pateikia grąžinimo nurodymą, kuris apmokamas, jei yra lėšų likusiam automatiniam įkeitimui grąžinti;

b) jei įvykdžius a žingsnį T2S SLS likučio nepakanka likusiam automatiniam įkeitimui grąžinti, Lietuvos bankas patikrina kitas T2S SLS, jo įrašuose atidarytas tam pačiam T2S SLS turėtojui, ir perveda lėšas iš bet kurios ar visų tokių sąskaitų į T2S SLS, kurioje yra neįvykdyti grąžinimo nurodymai;

c) jei įvykdžius a ir b žingsnius T2S SLS likučio nepakanka likusiam automatiniam įkeitimui grąžinti, laikoma, kad T2S SLS turėtojas nurodė Lietuvos bankui pervesti įkaitą, kuris buvo panaudotas likusiam automatiniam įkeitimui gauti, į Lietuvos banko įkaito sąskaitą. Po to Lietuvos bankas teikia likvidumą likusiam automatiniam įkeitimui grąžinti ir nedelsdamas debetuoja atitinkamą T2S SLS turėtojo pagrindinę PLS;

d) Lietuvos bankas taiko 1 000 Eur baudą už kiekvieną darbo dieną, kai taikoma viena arba kelios įkaito perkėlimo priemonės, kaip aprašyta šio punkto 3c papunktyje. Bauda nuskaitoma nuo atitinkamos šio punkto 3c papunktyje nurodytos T2S SLS turėtojo pagrindinės PLS.

11. Automatinio įkeitimo galimybių sustabdymas, apribojimas arba nutraukimas

1. Lietuvos bankas sustabdo ar nutraukia T2S SLS turėtojo galimybę pasinaudoti automatinio įkeitimu, jeigu jis sustabdo ar nutraukia to T2S SLS turėtojo galimybę gauti dienos paskolą pagal II skyriaus 13 punktą.

2. Lietuvos bankas apriboja T2S SLS turėtojo prieigą prie automatinio įkeitimo galimybių, jeigu jis apriboja to T2S SLS turėtojo galimybę gauti dienos paskolą pagal II skyriaus 13 punktą. Tokiu atveju nustatytas limitas taikomas bendrai automatinio įkeitimo ir dienos paskolos priemonių sumai, o ne kiekvienai atskirai.

V SKYRIUS

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS, TAIKOMOS TIPS SPECIALIOSIOMS LĖŠŲ SĄSKAITOMS (TIPS SLS)

1. TIPS SLS atidarymas ir tvarkymas

1. Lietuvos bankas PLS turėtojo prašymu atidaro ir tvarko bent vieną TIPS SLS.
2. TIPS SLS neleidžiama turėti neigiamo balanso.

2. Pranešimų siuntimas ir gavimas

1. TIPS SLS turėtojas gali siųsti pranešimus:
 - a) tiesiogiai; ir (arba)
 - b) per vieną ar daugiau nurodymus duodančių šalių.
2. TIPS SLS turėtojas gauna pranešimus:
 - a) tiesiogiai; arba
 - b) per vieną nurodymus duodančią šalį.
3. I skyriaus 7 punktą taikomas TIPS SLS turėtojui, kuris siunčia arba gauna pranešimus per nurodymus duodančią šalį taip, lyg tas TIPS SLS turėtojas siųstų arba gautų pranešimus tiesiogiai.

3. Pasiekiamos šalys

1. TIPS SLS turėtojas gali paskirti vieną ar daugiau pasiekiamų šalių. Pasiekiamos šalys privalo laikytis SCT *Inst* schemos, pasirašydamos SEPA momentinio kredito pervedimo laikymosi susitarimą.
2. TIPS SLS turėtojas pateikia įrodymus Lietuvos bankui, kad kiekviena paskirta pasiekiamą šalis laikosi SCT *Inst* schemos.
3. TIPS SLS turėtojas praneša Lietuvos bankui, jei bet kuri paskirta pasiekiamą šalis

nebesilaiko SCT *Inst* schemos, ir nedelsdamas imasi veiksmų, kad užkirstų kelią pasiekiamai šaliai prisijungti prie TIPS SLS.

4. TIPS SLS turėtojas gali leisti savo paskirtoms pasiekiamoms šalims naudotis prieiga per vieną ar daugiau nurodymus duodančių šalių.

5. I skyriaus 7 punktą taikomas TIPS SLS turėtojams, kurie paskiria pasiekiamą šalį.

6. TIPS SLS turėtojas, paskyręs pasiekiamą šalį, užtikrina, kad bet kuriuo metu ta pasiekiamą šalį būtų prieinama pranešimams gauti.

4. TIPS SLS vykdomi pervedimai

TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje per TIPS SLS vykdomi šie pervedimai:

- a) momentinio mokėjimo nurodymai;
- b) mokėjimo grąžinimo nurodymai;
- c) likvidumo pervedimo nurodymai į TIPS IS technines sąskaitas, PLS, T2S SLS arba RLAA SLS;
- d) likvidumo pervedimo į subsąskaitas nurodymai;
- e) likvidumo pervedimo į vienos nakties indėlių sąskaitas nurodymai.

5. Skubūs likvidumo pervedimo nurodymai

TIPS SLS turėtojas gali pateikti skubius likvidumo pervedimo nurodymus.

6. Lėšų pervedimo nurodymų vykdymas TIPS SLS

1. Lėšų pervedimo nurodymų apdorojimo laiko žyma priskiriama pagal jų gavimo seką.

2. Visi TARGET-LIETUVOS BANKAS pateikti lėšų pervedimo nurodymai vykdomi laikantis „pirmas į, pirmas iš“ (FIFO) principo, nenustatant prioriteto ir nekeičiant eiliškumo.

3. Po to, kai momentinio mokėjimo nurodymas buvo priimtas, kaip numatyta I skyriaus 17 punkte, TARGET-LIETUVOS BANKAS patikrina, ar mokėtojo TIPS SLS yra pakankamai lėšų atsiskaitymui atlikti, ir taikomos šios nuostatos:

- a) jeigu lėšų nepakanka, momentinio mokėjimo nurodymas atmetamas;
- b) jeigu lėšų pakanka, atitinkama suma rezervuojama tol, kol laukiama gavėjo atsakymo. Gavėjui priėmus, momentinio mokėjimo nurodymas apmokamas ir tuo pat metu panaikinama rezervacija. Gavėjui atmetus arba laiku negavus atsakymo, kaip numatyta SCT *Inst* schemoje, momentinio mokėjimo nurodymas atmetamas ir tuo pat metu panaikinama rezervacija.

4. Pagal šio punkto 3b papunktį rezervuotos lėšos negali būti naudojamos vėlesniems lėšų pervedimo nurodymams apmokėti.

5. Nepažeisdamas šio punkto 3b papunkčio nuostatų, Lietuvos bankas atmeta momentinio mokėjimo nurodymą, jei momentinio mokėjimo nurodymo suma viršija bet kokį taikomą kredito memorandum balansą (KMB).

6. Po to, kai skubus likvidumo pervedimo nurodymas buvo priimtas, kaip numatyta I skyriaus 17 punkte, TARGET-LIETUVOS BANKAS patikrina, ar mokėtojo TIPS SLS yra pakankamai lėšų. Jeigu lėšų nepakanka, likvidumo pervedimo nurodymas atmetamas.

7. Po to, kai mokėjimo grąžinimo nurodymas buvo priimtas, kaip numatyta I skyriaus 17 punkte, TARGET-LIETUVOS BANKAS patikrina, ar TIPS SLS, kurios yra debetuotinos, yra pakankamai lėšų. Jeigu lėšų nepakanka, mokėjimo grąžinimo nurodymas atmetamas. Jeigu lėšų pakanka, mokėjimo grąžinimo nurodymas apmokamas nedelsiant.

8. Nepažeisdama šio punkto 7 papunkčio nuostatų, TARGET-LIETUVOS BANKAS sistema atmeta mokėjimo grąžinimo nurodymus, jeigu mokėjimo grąžinimo nurodymo suma viršija bet kokį taikytiną KMB.

7. Mokėjimo atšaukimo nurodymas

- 1. TIPS SLS turėtojas gali pateikti nurodymą atšaukti mokėjimą.
- 2. Mokėjimo atšaukimo nurodymas peradresuojamas apmokėto momentinio mokėjimo nurodymo gavėjui, kuris gali atsakyti pateikdamas mokėjimo grąžinimo nurodymą arba atsisakymą grąžinti.

8. TIPS katalogas

1. TIPS katalogas yra BIC, naudojamų informacijai nukreipti, sąrašas, kurį sudaro šių subjektų BIC:

- a) TIPS SLS turėtojų;
- b) pasiekiamų šalių.

2. TIPS katalogas atnaujinamas kasdien.

3. TIPS SLS turėtojai TIPS katalogą gali platinti tik savo filialams, savo paskirtoms pasiekiamoms šalims ir savo nurodymus duodančiomis šalims. Pasiekiamos šalys TIPS katalogą gali platinti tik savo filialams.

4. Konkretus BIC TIPS kataloge nurodomas tik vieną kartą.

5. TIPS SLS turėtojai pripažįsta, kad Lietuvos bankas ir kiti CB gali skelbti jų pavadinimus ir BIC. Be to, Lietuvos bankas ir kiti CB gali skelbti TIPS SLS turėtojų paskirtų prieinamų šalių pavadinimus ir BIC ir TIPS SLS turėtojai užtikrina, kad prieinamos šalys būtų davusios sutikimą tai skelbti.

9. MPL duomenų saugykla

1. Centrinėje *Mobile Proxy Lookup* (MPL) duomenų saugykloje yra pakaitiniai duomenys – IBAN priskyrimo lentelė MPL paslaugos teikimo tikslais.

2. Kiekvienis pakaitiniai duomenys gali būti susieti tik su vienu IBAN. IBAN gali būti susietas su vienu ar keliais pakaitiniais duomenimis.

3. I skyriaus 28 punktą taikomas MPL saugykloje saugomiems duomenims.

10. Lėšų pervedimo nurodymų vykdymas sustabdymo arba išimtinio dalyvavimo nutraukimo atveju

1. Nutraukus TIPS SLS turėtojo dalyvavimą TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje, Lietuvos bankas nepriima jokių naujų lėšų pervedimo nurodymų tokiam TIPS SLS turėtojui arba iš tokio TIPS SLS turėtojo.

2. Jeigu TIPS SLS turėtojo dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sustabdomas dėl kitų priežasčių, nei nurodytos I skyriaus 25 punkto 1a papunktyje, Lietuvos bankas:

- a) atmeta visus gaunamus lėšų pervedimo nurodymus;
- b) atmeta visus pateiktus lėšų pervedimo nurodymus; arba
- c) atmeta tiek gaunamus, tiek pateiktus lėšų pervedimo nurodymus.

3. Jeigu TIPS SLS turėtojo dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sustabdomas dėl I skyriaus 25 punkto 1a papunktyje nurodytų priežasčių, Lietuvos bankas atmeta visus jo gautinus ir pateiktus lėšų pervedimo nurodymus.

4. Lietuvos bankas apdoroja momentinio mokėjimo nurodymus TIPS SLS turėtojo, kurio dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sustabdytas arba nutrauktas pagal I skyriaus 25 punkto 1 arba 2 papunktį ir dėl kurio Lietuvos bankas rezervavo lėšas TIPS SLS pagal šio skyriaus 6 punkto 3b papunktį iki sustabdymo ar nutraukimo.

VI SKYRIUS

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS, TAIKOMOS IS, KURIOS NAUDOJA RLAA IS ATSISKAITYMO PROCEDŪRĄ

1. IS techninių sąskaitų atidarymas ir tvarkymas bei RLAA IS atsiskaitymo procedūrų naudojimas

1. Lietuvos bankas IS prašymu gali atidaryti ir tvarkyti vieną ar daugiau RLAA IS techninių sąskaitų, kad palaikytų RLAA IS atsiskaitymo procedūras.

2. RLAA IS techninėje sąskaitoje negali būti neigiamo balanso.

3. RLAA IS techninės ataskaitos RLAA kataloge neskelbiamos.

4. IS pasirenka bent vieną iš toliau nurodytų atsiskaitymo procedūrų IS pervedimo nurodymams tvarkyti:

- a) RLAA IS A atsiskaitymo procedūra;

- b) RLAA IS B atsiskaitymo procedūra;
- c) RLAA IS C atsiskaitymo procedūra;
- d) RLAA IS D atsiskaitymo procedūra;
- e) RLAA IS E atsiskaitymo procedūra.

5. Taisyklės, nustatytos šio skyriaus 3–7 punktuose, atitinkamai taikomos IS A, B, C, D ir E atsiskaitymo procedūroms.

6. RLAA IS atsiskaitymo procedūros vykdomos Taisyklių 5 priede nustatytu laiku.

7. IS prašo Lietuvos banko sukurti atsiskaitymų banko sąskaitų grupę.

8. IS siunčia IS pervedimo nurodymus tik į sąskaitas, įtrauktas į atsiskaitymų banko sąskaitų grupę, nurodytą šio punkto 7 papunktyje.

2. IS pervedimo nurodymų prioritetas

Visiems IS pervedimo nurodymams automatiškai suteikiamas prioritetas „skubus“.

3. RLAA IS A atsiskaitymo procedūra

1. IS prašo specialios RLAA IS techninės sąskaitos IS pervedimo nurodymams vykdyti naudojant A atsiskaitymo procedūrą. Tokios sąskaitos likutis dienos pabaigoje yra lygus nuliui.

2. IS gali prašyti atidaryti IS garantinių lėšų sąskaitą atsiskaitymui, susijusiam su „atsiskaitymo laikotarpio“ paslauga, palaikyti. IS garantinių lėšų sąskaitos likučiai naudojami IS pervedimo nurodymams apmokėti, jei atsiskaitymų banko RLAA SLS nepakanka turimų lėšų. IS garantinių lėšų sąskaitą gali turėti Lietuvos bankas, IS arba reikalavimus atitinkantis dalyvis. IS garantinių lėšų sąskaita neskelbiama RLAA kataloge.

3. IS pervedimo nurodymus IS pateikia vienoje rinkmenoje kaip paketą, kuriame debeto suma turi atitikti kreditų sumą.

4. Lietuvos bankas pirmiausia bando apmokėti IS pervedimo nurodymus, pagal kuriuos debetuojamos atsiskaitymų bankų RLAA SLS ir kredituojama išorinės sistemos RLAA IS techninė sąskaita. Tik apmokėjęs visus tokius IS pervedimo nurodymus (įskaitant galimą RLAA IS techninės sąskaitos finansavimą iš IS garantinių lėšų sąskaitos), Lietuvos bankas bando apmokėti IS pervedimo nurodymus, pagal kuriuos debetuojama RLAA IS techninė sąskaita ir kredituojamos atsiskaitymų bankų RLAA SLS.

5. Jei IS pervedimo nurodymas debetuoti atsiskaitymų banko RLAA SLS yra eilėje, Lietuvos bankas informuoja atsiskaitymų banką transliaciniu pranešimu.

6. Jei IS garantinių lėšų sąskaita buvo atidaryta ir atsiskaitymų bankas neturi pakankamai lėšų savo RLAA SLS, IS gali pavesti Lietuvos bankui aktyvuoti garantinių lėšų mechanizmą pateikdama prašymą debetuoti IS garantinių lėšų sąskaitą ir kredituoti RLAA IS techninę sąskaitą. Jei IS garantinių lėšų sąskaitoje nėra pakankamai lėšų atsiskaitymui užbaigti, atsiskaitymo procedūra nevykdoma.

7. Jei atsiskaitymo procedūra dėl kokios nors priežasties, įskaitant, kaip nurodyta šio punkto 6 papunktyje, neįvykdoma, Lietuvos bankas atmeta visus šio punkto 3 papunktyje nurodytoje vienoje rinkmenoje esančius IS pervedimo nurodymus, už kuriuos nebuvo atsiskaityta, ir anuliuoja visus IS pervedimo nurodymus, už kuriuos jau atsiskaityta.

8. IS pranešama apie įvykdytą arba neįvykdytą atsiskaitymą.

9. IS gali pasirinkti šias paslaugas:

- a) „informacinio laikotarpio“ paslaugą, kaip nurodyta 8 punkto 1 papunktyje;
- b) „atsiskaitymo laikotarpio“ paslaugą, kaip nurodyta 8 punkto 3 papunktyje.

4. RLAA IS B atsiskaitymo procedūra

1. IS prašo specialios RLAA IS techninės sąskaitos IS pervedimo nurodymams vykdyti naudojant B atsiskaitymo procedūrą. Tokios sąskaitos likutis dienos pabaigoje yra lygus nuliui.

2. IS gali prašyti atidaryti IS garantinių lėšų sąskaitą atsiskaitymui, susijusiam su „atsiskaitymo laikotarpio“ paslauga, palaikyti. IS garantinių lėšų sąskaitos likučiai naudojami IS pervedimo nurodymams apmokėti, jei atsiskaitymų banko RLAA SLS nepakanka turimų lėšų. IS garantinių lėšų sąskaitą gali turėti Lietuvos bankas, IS arba reikalavimus atitinkantis dalyvis. IS

garantinių lėšų sąskaita neskelbiama RLAA kataloge.

3. IS pervedimo nurodymus IS pateikia vienoje rinkmenoje kaip paketą, kuriame debeto suma turi atitikti kreditų sumą.

4. B atsiskaitymo procedūra vykdoma pagal principą „visiškai arba nieko“. Lietuvos bankas stengiasi tuo pat metu apmokėti visus IS pervedimo nurodymus, pagal kuriuos debetuojama atsiskaitymų bankų RLAA SLS ir kredituojama išorinės sistemos RLAA IS techninė sąskaita, ir visus IS pervedimo nurodymus, pagal kuriuos debetuojama RLAA IS techninė sąskaita ir kredituojamos atsiskaitymų bankų RLAA SLS. Jei vienas ar daugiau IS pervedimo nurodymų negali būti apmokėti, visi IS pervedimo nurodymai įtraukiami į eilę ir taikomas optimizavimo algoritmas, apie tai informuojami atsiskaitymų bankai.

5. Jei IS garantinių lėšų sąskaita buvo atidaryta ir atsiskaitymų bankas neturi pakankamai lėšų savo RLAA SLS, IS gali pavesti Lietuvos bankui aktyvuoti garantinių lėšų mechanizmą pateikdama prašymą debetuoti IS garantinių lėšų sąskaitą ir kredituoti RLAA IS techninę sąskaitą. Jei IS garantinių lėšų sąskaitoje nėra pakankamai lėšų atsiskaitymui užbaigti, atsiskaitymo procedūra nevykdoma.

6. Jei atsiskaitymo procesas dėl kokios nors priežasties, įskaitant šio punkto 5 papunktyje nurodytą priežastį, neįvykdomas, Lietuvos bankas atmeta visus šio punkto 3 papunktyje nurodytoje vienoje rinkmenoje esančius neapmokėtus IS pervedimo nurodymus.

7. IS pranešama apie atsiskaitymo užbaigimą arba sutrikimą.

8. IS gali pasirinkti šias paslaugas:

a) „informacinio laikotarpio“ paslaugą, kaip nurodyta 8 punkto 1 papunktyje;

b) „atsiskaitymo laikotarpio“ paslaugą, kaip nurodyta 8 punkto 3 papunktyje.

5. RLAA IS C atsiskaitymo procedūra

1. C atsiskaitymo procedūra palaikomas atsiskaitymas naudojant paskirtas lėšas subsąskaitose. IS prašo specialios RLAA IS techninės sąskaitos IS pervedimo nurodymams vykdyti naudojant C atsiskaitymo procedūrą. Tokios sąskaitos likutis dienos pabaigoje yra lygus nuliui. Ši RLAA IS techninė sąskaita taip pat gali būti naudojama IS pervedimo nurodymams vykdyti pagal E atsiskaitymo procedūrą.

2. IS užtikrina, kad kiekvienas atsiskaitymų bankas atidarytų bent vieną subsąskaitą, kuri IS bus naudojama tik šios atsiskaitymo procedūros tikslais.

3. Lietuvos bankas kiekvieną TARGET darbo dieną automatiškai pradeda privalomą C atsiskaitymo procedūrą pagal Taisyklių 5 priede nustatytą tvarkaraštį, kurią vykdant pradedamas atsiskaitymas už tuos periodinius likvidumo pervedimo nurodymus, nustatytus privalomai C atsiskaitymo procedūrai, debetuojant atsiskaitymų bankų RLAA SLS ir kredituojant šio punkto 2 papunktyje nurodytą subsąskaitą.

4. C atsiskaitymo procedūra užbaigiama pateikiant pranešimą apie procedūros pabaigą, kurį IS gali siųsti bet kuriuo metu iki tarpbankinių mokėjimų sustabdymo laiko, kaip nustatyta Taisyklių 5 priede. Jeigu IS iki to nutraukimo laiko neišsiunčia pranešimo apie procedūros pabaigą, Lietuvos bankas užbaigia procedūrą tuo sustabdymo laiku.

5. Užbaigus privalomą C atsiskaitymo procedūrą, likvidumas automatiškai pervedamas iš šio punkto 2 papunktyje nurodytos subsąskaitos į RLAA SLS.

6. Jei privaloma C atsiskaitymo procedūra yra užbaigta, IS bet kuriuo metu iki tarpbankinių mokėjimų sustabdymo laiko, kaip nustatyta Taisyklių 5 priede, gali pradėti neprivalomą procedūrą, pagal kurią apmokami periodiniai likvidumo pervedimo nurodymai, parengti vykdyti pagal neprivalomą C atsiskaitymo procedūrą, debetuojant atsiskaitymų banko RLAA SLS ir kredituojant jo RLAA subsąskaitą. IS gali pradėti ir užbaigti vieną ar kelias iš eilės pasirenkamas procedūras iki tarpbankinių mokėjimų sustabdymo laiko. Užbaigus neprivalomą C atsiskaitymo procedūrą, likvidumas automatiškai pervedamas iš šio punkto 2 papunktyje nurodytos subsąskaitos į RLAA SLS.

7. Privalomą C atsiskaitymo procedūrą ir bet kurią vėlesnę neprivalomą C atsiskaitymo procedūrą gali sudaryti vienas ar keli ciklai.

8. Bet kuriuo metu pradėjusi privalomą arba neprivalomą C atsiskaitymo procedūrą IS gali

pradėti ciklą išsiųsdama pranešimą apie ciklo pradžią. Prasidėjus ciklui, likvidumo pervedimai iš šio punkto 2 papunktyje nurodytos subsąskaitos negali būti atliekami iki to laiko, kai IS išsiunčia pranešimą apie ciklo pabaigą. Balansas gali būti pakeistas ciklo metu dėl atsiskaitymų tarp sistemų mokėjimų arba jei atsiskaitymų bankas pveda likvidumą į savo subsąskaitą. Lietuvos bankas praneša IS apie likvidumo sumažėjimą arba padidėjimą subsąskaitoje dėl atsiskaitymų tarp sistemų mokėjimų. Jei IS to prašo, Lietuvos bankas taip pat praneša jai apie padidėjusį likvidumą subsąskaitoje dėl atsiskaitymų banko likvidumo pervedimo nurodymų.

9. IS gali pateikti IS pervedimo nurodymus kaip paketą vienoje ar keliose rinkmenose, kol vyksta ciklas. Lėšų pervedimo nurodymai gali būti susiję su bet kuriuo iš šių sandorių:

- a) atsiskaitymų bankų subsąskaitų debetavimu ir RLAA IS techninės sąskaitos kreditavimu;
- b) RLAA IS techninės sąskaitos debetavimu ir atsiskaitymų bankų subsąskaitų kreditavimu;
- c) RLAA IS techninės sąskaitos debetavimu ir atsiskaitymų bankų RLAA SLS kreditavimu.

10. Lietuvos bankas nedelsdamas atsiskaito už tuos IS pervedimo nurodymus, už kuriuos galima atsiskaityti. IS pervedimo nurodymai, už kuriuos negali būti atsiskaitoma nedelsiant, įtraukiami į eilę ir taikomas optimizavimo algoritmas. Bet kokie IS pervedimo nurodymai, kurie ciklo užbaigimo metu lieka neapmokėti, atmetami.

11. IS ne vėliau kaip iki ciklo pabaigos pranešama apie atskirų IS pervedimo nurodymų statusą.

6. RLAA IS D atsiskaitymo procedūra

1. Pagal RLAA IS D atsiskaitymo procedūrą palaikomas atsiskaitymas naudojant išankstinį finansavimą. IS prašo specialios RLAA IS techninės sąskaitos IS pervedimo nurodymams vykdyti naudojant D atsiskaitymo procedūrą.

2. RLAA IS techninėse sąskaitose balansas yra tik nulinis arba teigiamas. Likvidumas gali likti RLAA IS techninėje sąskaitoje per naktį, už jį bus mokamas atlyginimas, kaip nustatyta I skyriaus 12 punkto 2 papunktyje.

3. Lietuvos bankas praneša IS apie likvidumo pervedimus, kuriais debetuojamos atsiskaitymų bankų RLAA SLS ir kredituojama RLAA IS techninė sąskaita. Šie likvidumo pervedimai gali būti atliekami kiekvieną TARGET darbo dieną pagal Taisyklių 5 priede nustatytą tvarkaraštį. IS gali įvesti skubius likvidumo pervedimo nurodymus, kuriais debetuojama RLAA IS techninė sąskaita ir kredituojamos atsiskaitymo bankų RLAA SLS.

7. RLAA IS E atsiskaitymo procedūra

1. Pagal RLAA IS E atsiskaitymo procedūrą palaikomas dvišalis atsiskaitymas ir individualus IS pervedimo nurodymų tvarkymas. Dvišaliui atsiskaitymui IS gali naudoti E atsiskaitymo procedūrą be RLAA IS techninės sąskaitos. IS prašo specialios RLAA IS techninės sąskaitos IS pervedimo nurodymams vykdyti naudojant E atsiskaitymo procedūrą, jei ji pasirenka individualų IS pervedimo nurodymų tvarkymą. Šios RLAA IS techninės sąskaitos likutis dienos pabaigoje yra lygus nuliui. Ši RLAA IS techninė sąskaita taip pat gali būti naudojama C atsiskaitymo procedūrai.

2. IS gali pateikti IS pervedimo nurodymus kaip paketą vienoje ar keliose rinkmenose tarp:

- a) atsiskaitymų bankų RLAA SLS ir RLAA IS techninės sąskaitos, jei naudojama; ir
- b) atsiskaitymų bankų RLAA SLS.

IS atsako už tai, kad būtų laikomasi tikslios IS pervedimo nurodymų sekos rinkmenoje, šitaip užtikrinant sklandų atsiskaitymą.

3. Lietuvos bankas nedelsdamas atsiskaito už tuos IS pervedimo nurodymus, už kuriuos galima atsiskaityti. Pervedimo nurodymai, kurie negali būti įvykdyti iš karto, turi būti įrašomi į eilę. Jei IS pervedimo nurodymas debetuoti atsiskaitymų banko RLAA SLS yra eilėje, atsiskaitymų bankas informuojamas transliaciniu pranešimu.

4. IS gali pasirinkti šias paslaugas:

- a) „informacinio laikotarpio“ paslaugą, kaip nurodyta 8 punkto 1 papunktyje;
- b) „atsiskaitymo laikotarpio“ paslaugą, kaip nurodyta 8 punkto 3 papunktyje.

5. IS pranešama apie pateiktų atskirų IS pervedimo nurodymų statusą.

8. Informacinis laikotarpis ir atsiskaitymo laikotarpis

1. „Informacinio laikotarpio“ paslauga leidžia IS informuoti savo atsiskaitymų bankus apie likvidumą, kurio reikia sėkmingam atsiskaitymui užtikrinti. Ši neprivaloma paslauga leidžia IS nustatyti laikotarpį iki RLAA IS pervedimo nurodymų atsiskaitymo pradžios. Tuo laikotarpiu atsiskaitymų banko prašymu IS gali atšaukti vieną RLAA IS pervedimo nurodymą (RLAA IS E atsiskaitymo procedūros atveju) arba rinkmenas (RLAA IS A ir B atsiskaitymo procedūrų atveju). IS taip pat gali prašyti Lietuvos banko atlikti tokį atšaukimą jos vardu.

2. Jeigu IS arba Lietuvos bankas jos vardu atšaukia atskirus IS pervedimo nurodymus (RLAA IS E atsiskaitymo procedūros atveju) arba rinkmenas (RLAA IS A ir B atsiskaitymo procedūrų atveju) „informaciniu laikotarpiu“, RLAA IS pervedimo nurodymų vykdymas anuliuojamas.

3. Atsiskaitymo laikotarpio paslauga leidžia IS apibrėžti laikotarpį, iki kurio gali būti atsiskaityta už RLAA IS pervedimo nurodymus. Ši paslauga yra būtina garantinių lėšų sąskaitos naudojimo sąlyga ir neprivaloma naudojant IS technines sąskaitas.

4. Atsiskaitymo laikotarpiu IS arba Lietuvos bankas jos vardu gali atšaukti vieną RLAA IS pervedimo nurodymą (RLAA IS E atsiskaitymo procedūros atveju) arba rinkmenas (RLAA IS A ir B atsiskaitymo procedūrų atveju), kurios neturi galutinio statuso, ir taikomos šios nuostatos:

a) jei RLAA IS E atsiskaitymo procedūra naudojama dvišaliam atsiskaitymui, atitinkami IS pervedimo nurodymai atšaukiami;

b) jei RLAA IS E atsiskaitymo procedūra nėra naudojama dvišaliam atsiskaitymui arba jei RLAA IS A atsiskaitymo procedūros metu nepavyksta atlikti viso atsiskaitymo, visi byloje esantys apmokėti IS pervedimo nurodymai atšaukiami, o visi atsiskaitymų bankai ir IS informuojami transliaciniu pranešimu;

c) jei taikoma RLAA IS B atsiskaitymo procedūra, visas atsiskaitymas neįvyksta, o visi atsiskaitymų bankai bei IS apie tai informuojami transliaciniu pranešimu.

9. Atsiskaitymas tarp sistemų

1. Atsiskaitymas tarp sistemų leidžia IS kredituoti kitos IS RLAA IS techninę sąskaitą arba kitos IS atsiskaitymų banko subsąskaitą ir yra prieinamas IS, taikančioms RLAA IS C arba D atsiskaitymo procedūrą.

2. Lietuvos bankas IS prašymu leidžia atlikti atsiskaitymus tarp sistemų tarp tos IS ir kitos IS TARGET-LIETUVOS BANKAS arba kitos TARGET komponento sistemos. Prašančioji IS pateikia Lietuvos bankui kitos IS leidimą.

3. Atsiskaitymas tarp sistemų gali būti inicijuojamas tik tuo atveju, jei abi IS yra pradėjusios atsiskaitymo procedūrą. Be to, jei atsiskaitymą tarp sistemų inicijuoja IS, naudojanti RLAA IS C atsiskaitymo procedūrą, tai IS taip pat turi būti pradėtas atsiskaitymo ciklas.

4. IS, naudojanti RLAA IS C atsiskaitymo procedūrą, atsiskaitymo tarp sistemų kontekste IS pervedimo nurodymus pateikia tik atskirai, kad debetuotų vieno iš savo IS atsiskaitymų bankų subsąskaitą. Pagal šiuos IS pervedimo nurodymus būtų kredituojama gaunančiojo IS atsiskaitymų banko subsąskaita, jei gaunančioji IS taiko RLAA IS C atsiskaitymo procedūrą, arba kredituojama gaunančiosios IS RLAA IS techninė sąskaita, jei ta IS taiko RLAA IS D atsiskaitymo procedūrą.

5. IS, naudojanti RLAA IS D atsiskaitymo procedūrą, atsiskaitant tarp sistemų, IS pervedimo nurodymus pateikia tik atskirai, kad debetuotų savo RLAA IS techninę sąskaitą. Pagal šiuos IS pervedimo nurodymus būtų kredituojama gaunančiojo IS atsiskaitymų banko subsąskaita, jei gaunančioji IS taiko RLAA IS C atsiskaitymo procedūrą, arba kredituojama gaunančiosios IS RLAA IS techninė sąskaita, jei ta IS taiko RLAA IS D atsiskaitymo procedūrą.

Abiem IS, taikančioms atsiskaitymą tarp sistemų, transliaciniu pranešimu pranešama apie IS pervedimo nurodymų įvykdymą arba atmetimą.

10. Sustabdymo arba nutraukimo pasekmės

Jei IS naudojimasis IS atsiskaitymo procedūromis sustabdomas arba nutraukiamas IS pervedimo nurodymų atsiskaitymo ciklo metu, Lietuvos bankas gali užbaigti atsiskaitymo ciklą.

VII SKYRIUS

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS, TAIKOMOS IS, KURIOS NAUDOJA TIPS IS ATSISKAITYMO PROCEDŪRĄ

1. TIPS IS techninės sąskaitos atidarymas ir tvarkymas

1. IS, kuri vykdo momentinius mokėjimus pagal SCT schemą arba beveik momentinius mokėjimus savo apskaitos knygoje, prašymu Lietuvos bankas gali atidaryti ir eksploatuoti vieną ar daugiau TIPS IS techninių sąskaitų.

2. TIPS IS techninėje sąskaitoje neleidžiama turėti neigiamo balanso.

3. Išorinė sistema naudoja TIPS IS techninę sąskaitą reikiamam likvidumui, kurį jos tarpuskaitymo nariai atidėjo savo pozicijoms finansuoti, surinkti.

4. IS gali pasirinkti gauti pranešimus apie jos TIPS techninės sąskaitos kreditavimą ir debetavimą. Jei IS pasirenka šią paslaugą, pranešimas pateikiamas iš karto po TIPS IS techninės sąskaitos debetavimo arba kreditavimo.

5. Išorinė sistema gali siųsti momentinio mokėjimo nurodymus ir mokėjimo grąžinimo nurodymus bet kuriam TIPS SLS turėtojų arba TIPS IS techninės sąskaitos turėtojų. Išorinė sistema gauna ir apdoroja momentinio mokėjimo nurodymus, mokėjimo atšaukimo nurodymus ir mokėjimo grąžinimo nurodymus iš bet kurio TIPS SLS turėtojo arba TIPS IS techninės sąskaitos turėtojo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

2. Pranešimų siuntimas ir gavimas

1. TIPS IS techninės sąskaitos turėtojas gali siųsti pranešimus:

a) tiesiogiai;

b) per vieną ar daugiau nurodymus duodančių šalių.

2. TIPS IS techninės sąskaitos turėtojas gauna pranešimus:

a) tiesiogiai; arba

b) per vieną nurodymus duodančią šalį.

3. I skyriaus 7 punktą taikomas TIPS IS techninės sąskaitos turėtojų, kuris siunčia arba gauna pranešimus per nurodymus duodančią šalį taip, lyg tas TIPS IS techninis turėtojas siųstų arba gautų pranešimus tiesiogiai.

3. Skubūs likvidumo pervedimo nurodymai

TIPS IS techninės sąskaitos turėtojas gali pateikti skubius likvidumo pervedimo nurodymus.

4. Lėšų pervedimo nurodymų apdorojimas TIPS IS techninėse sąskaitose

1. Lėšų pervedimo nurodymų apdorojimo laiko žyma priskiriama pagal jų gavimo seką.

2. Visi TARGET-LIETUVOS BANKAS pateikti lėšų pervedimo nurodymai apdorojami laikantis „pirmas į, pirmas iš“ (FIFO) principo, nenustatant prioriteto ir nekeičiant eiliškumo.

3. Po to, kai momentinio mokėjimo nurodymas buvo priimtas, kaip numatyta I skyriaus 17 punkto 1 papunktyje, Lietuvos bankas patikrina, ar mokėtojo TIPS IS techninėje sąskaitoje yra pakankamai lėšų atsiskaitymui atlikti ir taikomos šios nuostatos:

a) jeigu lėšų nepakanka, momentinio mokėjimo nurodymas atmetamas;

b) jeigu lėšų pakanka, atitinkama suma rezervuojama tol, kol laukiama gavėjo atsakymo. Gavėjui sutikus, momentinio mokėjimo nurodymas apmokamas ir kartu panaikinamas rezervavimas. Gavėjui atmetus arba laiku negavus atsakymo, kaip numatyta SCT *Inst* schemoje, momentinio mokėjimo nurodymas atmetamas ir tuo pat metu panaikinama rezervacija.

4. Pagal šio punkto 3b papunktį rezervuotos lėšos negali būti naudojamos vėlesniems lėšų pervedimo nurodymams apmokėti.

5. Nepažeisdamas šio punkto 3b papunkčio nuostatų, Lietuvos bankas atmeta momentinio mokėjimo nurodymą, jeigu momentinio mokėjimo nurodymo suma viršija bet kokią taikytiną KMB.

6. Po to, kai likvidumo pervedimo nurodymas iš TIPS IS techninės sąskaitos į TIPS SLS buvo priimtas, kaip nustatyta I skyriaus 17 punkto 1 papunktyje, Lietuvos bankas patikrina, ar

mokėtojo TIPS IS techninėje sąskaitoje yra pakankamai lėšų. Jeigu lėšų nepakanka, likvidumo pervedimo nurodymas atmetamas. Jeigu lėšų pakanka, likvidumo pervedimo nurodymas apmokamas nedelsiant.

7. Po to, kai mokėjimo grąžinimo nurodymas buvo priimtas, kaip numatyta I skyriaus 17 punkte, Lietuvos bankas patikrina, ar mokėtojo TIPS IS techninėje sąskaitoje, kuri turi būti debetuojiama, yra pakankamai lėšų. Jeigu lėšų nepakanka, mokėjimo grąžinimo nurodymas atmetamas. Jeigu lėšų pakanka, mokėjimo grąžinimo nurodymas apmokamas nedelsiant.

8. Nepažeisdamas šio punkto 7 papunkčio nuostatų, Lietuvos bankas atmeta mokėjimo grąžinimo nurodymą, jeigu mokėjimo grąžinimo nurodymo suma viršija bet kokią taikytiną KMB.

5. Mokėjimo atšaukimo nurodymas

1. TIPS IS techninės sąskaitos turėtojas gali pateikti nurodymą atšaukti mokėjimą.
2. Mokėjimo atšaukimo nurodymas peradresuojamas apmokėto momentinio mokėjimo nurodymo gavėjui, kuris gali atsakyti pateikdamas mokėjimo grąžinimo nurodymą arba atsisakymą grąžinti.

6. TIPS IS atsiskaitymo procedūra

TIPS IS atsiskaitymo procedūra veikia Taisyklių 5 priede nustatytu laiku.

7. Per TIPS IS techninę sąskaitą pasiekiamos šalys

1. TIPS IS techninės sąskaitos turėtojas gali paskirti vieną ar daugiau pasiekiamų šalių. Pasiekiamos šalys privalo laikytis SCT *Inst* schemos, pasirašydamos SEPA momentinio kredito pervedimo laikymosi susitarimą, ir, jei jos yra pasiekiamos TARGET kaip RLAA SLS turėtojai, adresuojamojo BIC turėtojai arba subjektai, nurodyti III skyriaus 3 punkto 1a papunktyje, kuriems buvo duotas leidimas naudoti RLAA SLS daugiaadresės prieigos būdu, jos privalo turėti TIPS SLS arba turi būti pasiekiamos per TIPS SLS.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

2. TIPS IS techninės sąskaitos turėtojas pateikia įrodymus Lietuvos bankui, kad kiekviena paskirta pasiekiamą šalis laikosi SCT *Inst* schemos.

3. TIPS IS techninės sąskaitos turėtojas praneša Lietuvos bankui, jei bet kuri paskirta pasiekiamą šalis nebesilaiko SCT *Inst* schemos, ir nedelsdamas imasi veiksmų, kad užkirstų kelią pasiekiamai šaliai prisijungti prie TIPS IS techninės sąskaitos.

4. TIPS IS techninės sąskaitos turėtojas gali leisti savo paskirtoms pasiekiamoms šalims naudotis prieiga per vieną ar daugiau nurodymus duodančių šalių.

5. I skyriaus 7 punktas taikomas IS, kurios paskiria pasiekiamas šalis.

6. TIPS IS techninės sąskaitos turėtojas, paskyręs pasiekiamą šalį, užtikrina, kad pasiekiamą šalis visada būtų pasiekiamą pranešimams gauti.

8. TIPS IS techninėse sąskaitose vykdomi pervedimai

TARGET-LIETUVOS BANKAS TIPS IS techninėse sąskaitose vykdomi šie pervedimai:

- a) momentinio mokėjimo nurodymai;
- b) mokėjimo grąžinimo nurodymai;
- c) likvidumo pervedimo nurodymai į TIPS SLS.

9. TIPS katalogas

1. TIPS katalogas yra BIC, naudojamų informacijai nukreipti, sąrašas, kurį sudaro:

- a) TIPS SLS turėtojų BIC;
- b) pasiekiamų šalių BIC.

2. TIPS katalogas atnaujinamas kasdien.

3. TIPS IS techninių sąskaitų turėtojai TIPS katalogą gali platinti tik savo paskirtoms pasiekiamoms šalims ir savo nurodymus duodančioms šalims. Pasiekiamos šalys TIPS katalogą gali platinti tik savo filialams.

4. Konkretus BIC TIPS kataloge nurodomas tik vieną kartą.

5. TIPS IS techninių sąskaitų turėtojai pripažįsta, kad Lietuvos bankas ir kiti CB gali skelbti TIPS techninės sąskaitos turėtojų paskirtų pasiekiamų šalių pavadinimus ir BIC, ir TIPS IS techninės sąskaitos turėtojai užtikrina, kad prieinamos šalys būtų davusios sutikimą tai skelbti.

10. MPL duomenų saugykla

1. Centrinėje MPL duomenų saugykloje yra pakaitiniai duomenys – IBAN priskyrimo lentelė MPL paslaugos teikimo tikslais.

2. Kiekvieni pakaitiniai duomenys gali būti susieti tik su vienu IBAN. IBAN gali būti susietas su vienu ar keliais pakaitiniais duomenimis.

3. I skyriaus 28 punktą taikomas MPL saugykloje saugomiems duomenims.

11. Lėšų pervedimo nurodymų vykdymas sustabdymo arba išimtinio dalyvavimo nutraukimo atveju

1. Nutraukus TIPS techninės sąskaitos turėtojo dalyvavimą TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje, Lietuvos bankas nepriima jokių naujų to TIPS IS techninės sąskaitos turėtojo gaunamų arba siunčiamų lėšų pervedimo nurodymų.

2. Jeigu TIPS IS techninės sąskaitos turėtojų dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sustabdomas dėl kitų priežasčių, nei nurodyta I skyriaus 25 punkto 1a papunktyje, Lietuvos bankas:

- a) atmets visus gaunamus lėšų pervedimo nurodymus;
- b) atmets visus pateiktus lėšų pervedimo nurodymus; arba
- c) atmets tiek gaunamus, tiek pateiktus lėšų pervedimo nurodymus.

3. Jei TIPS IS techninės sąskaitos turėtojo dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sustabdytas I skyriaus 25 punkto 1a papunktyje nurodytais pagrindais, sustabdyto TIPS IS techninės sąskaitos turėtojo CB atmets visus gaunamus ir siunčiamus lėšų pervedimo nurodymus.

4. Lietuvos bankas apdoroja momentinio mokėjimo nurodymus TIPS IS techninės sąskaitos turėtojo, kurio dalyvavimas TARGET-LIETUVOS BANKAS sustabdytas arba nutrauktas pagal I skyriaus 25 punkto 1 arba 2 papunktį ir dėl kurio Lietuvos bankas rezervavo lėšas TIPS IS techninėje sąskaitoje pagal 4 punkto 3b papunktį iki sustabdymo ar nutraukimo.

Priedų pakeitimai:

6 priedas pagal nutarimą Nr. 03-161

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

8 priedas pagal nutarimą Nr. 03-161

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

Pakeitimai:

1.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-169](#), 2022-11-10, paskelbta TAR 2022-11-14, i. k. 2022-22871

Dėl Lietuvos banko valdybos 2022 m. spalio 11 d. nutarimo Nr. 03-150 „Dėl Dalyvavimo mokėjimo sistemoje TARGET-LIETUVOS BANKAS taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-161](#), 2023-11-14, paskelbta TAR 2023-11-17, i. k. 2023-22195

Dėl Lietuvos banko valdybos 2022 m. spalio 11 d. nutarimo Nr. 03-150 „Dėl Dalyvavimo mokėjimo sistemoje TARGET-LIETUVOS BANKAS taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo